

III. ACTUALITATE LEGISLATIVĂ

• ABSTRACT

In July 2023, several legislative acts were published in the Official Gazette, among which we mention: Law no. 199/2023 on higher education; GEO no. 67/2023 on the establishment of a temporary measure to combat the excessive increase in the prices of some agricultural and food products; Decision of the Plenum of the Superior Council of Magistracy no. 114/2023 approving the Regulation on admission to the National Institute of Magistracy; ECHR judgment of 24 July 2018 in the case of V. v. Romania (Application no. 80.784/13).

A number of other regulations were also amended in July, including: Order of the Director General of the National Agency for Cadastre and Real Estate Publicity no. 1255/2023 on the modification and completion of the Regulation on the reception and registration in the cadastre and land registers, approved by Order of the Director General of the National Agency for Cadastre and Real Estate Publicity no. 600/2023; Criminal Code, Law no. 682/2002 on witness protection, Law no. 187/2012 for the implementation of Law no. 286/2009 on the Criminal Code, Law no. 254/2013 on the execution of sentences and measures of deprivation of liberty ordered by judicial bodies in the course of criminal proceedings; Criminal Code, Code of Criminal Procedure; Law no. 248/2005 on the regime of free movement of Romanian citizens abroad; Tax Code.

Not least, the Official Gazette of July also published the ECHR judgment of 30 August 2022 in the case of P. v. Romania (Application No. 13.326/18).

REGULAMENTUL DE RECEPȚIE ȘI ÎNSCRIERE ÎN EVIDENȚELE DE CADASTRU ȘI CARTE FUNCİARĂ - MODIFICĂRI (ODGANCPİ NR. 1255/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Preambul	Sumar
ODGANCPİ nr. 600/2023 privind aprobarea	ODGANCPİ nr. 1255/2023 privind modificarea și	<i>Având în vedere:</i> <i>- art. 4 lit. c)</i>	<i>- modifică: art. 31 alin. (1) lit. d), art. 31 alin. (4), art. 32,</i>

<p>Regulamentului de recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară (M. Of. nr. 125 și 125 bis din 14 februarie 2023)</p>	<p>completarea Regulamentului de recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară, aprobat prin ODGANCPİ nr. 600/2023 (M. Of. nr. 652 din 17 iulie 2023)</p>	<p><i>coroborat cu art. 20, art. 24 alin. (2), art. 281 alin. (5) și art. 41 alin. (2) din Legea nr. 7/1996;</i> În temeiul: – art. 3 alin. (13) din Legea nr. 7/1996.</p>	<p><i>art. 38, art. 45, art. 55 alin. (8), art. 56 alin. (4), art. 75 alin. (6) lit. a), art. 75 alin. (6) lit. a), art. 77, art. 88, art. 130 alin. (4), (5), (8), art. 155 alin. (6), art. 155 alin. (8), art. 159 alin. (2), art. 217 alin. (4), art. 235 alin. (2) lit. c), art. 235 alin. (3), art. 238 alin. (3), art. 247 alin. (5) lit. c), d) și f), art. 248, art. 249 lit. d), art. 250 lit. d) și f), art. 257, art. 284, art. 287, anexa nr. 1, anexa nr. 5m anexa nr. 6, anexa nr. 7, anexa nr. 8, anexa nr. 10, anexa nr. 13, anexa nr. 14, anexa nr. 15, anexa nr. 16, anexa nr. 17;</i> – introduce: art. 31 alin. (1¹), art. 130 alin. (9), art. 247 alin. (9); – abrogă: art. 75 alin. (6) lit. d), art. 155 alin. (7), art. 164 alin. (3) și (4).</p>
---	--	---	--

În M. Of. nr. 652 din 17 iulie 2023 s-a publicat **Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1255/2023 privind modificarea și completarea Regulamentului de recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară, aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 600/2023.**

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante modificări aduse respectivului ordin.

Art. 31 alin. (1) lit. d)

Vechea reglementare

„d) pe PAD la punctul A «Date referitoare la teren» se va face mențiunea dacă imobilul este împrejmuit/neîmprejmuit, iar în documentația în format digital în câmpurile specifice din secțiunea «date textuale ale terenului». Dacă este parțial împrejmuit, se va specifica între ce puncte. Suma suprafețelor parcelelor componente ale imobilului trebuie să fie egală cu suprafața imobilului. Se vor reprezenta construcțiile situate în interiorul imobilelor, indiferent de stadiul de execuție, cu excepția celor prevăzute la art. 93, alin. (2). Suprafața construită la sol se reprezintă pe PAD cu linie continuă. Proiecțiile la sol ale elementelor constructive care depășesc planul fațadei, indiferent de nivelul la care sunt amplasate, se reprezintă pe planul de amplasament și delimitare al imobilului cu linii întrerupte. Valorile suprafețelor parcelelor și imobilelor se rotunjesc la metru pătrat. Suprafețele construcțiilor se determină cu o zecimală. Suprafața utilă a încăperilor se determină cu o zecimală”.

Noua reglementare

La articolul 31 alineatul (1), litera d) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„d) pe PAD la punctul A «Date referitoare la teren» se vor face mențiunile: dacă imobilul este împrejmuit/neîmprejmuit și/sau dacă există împrejurări retrase față de limita imobilului și pe ce laturi, iar în documentația în format digital mențiunile se realizează în câmpurile specifice din secțiunea «date textuale ale terenului». Dacă este parțial împrejmuit, se va specifica între ce puncte. Reprezentarea prin semne convenționale a tipului împrejurării este opțională. Suma suprafețelor parcelelor componente ale imobilului trebuie să fie egală cu suprafața imobilului. Se vor reprezenta construcțiile situate în interiorul imobilelor, indiferent de stadiul de execuție, cu excepția celor prevăzute la art. 93 alin. (2). Suprafața construită la sol se reprezintă pe PAD cu linie continuă. Valorile suprafețelor parcelelor și imobilelor se rotunjesc la metru pătrat. Suprafețele construcțiilor se determină cu o zecimală. Suprafața utilă a încăperilor se determină cu o zecimală”.

Art. 31 alin. (1¹)

Noua reglementare

La articolul 31, după alineatul (1) **se introduce** un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție, pentru imobilele reprezentate prin detalii liniare (ape curgătoare, canale, diguri, căi ferate, drumuri clasificate și altele asemenea), precum și pentru imobilele reprezentând ape stătătoare nu este obligatorie mențiunea referitoare la împrejmuire”.

Art. 38

Vechea reglementare

„Recepția documentației cadastrale se finalizează cu emiterea unui referat de admitere în care se menționează numărul și data cererii, solicitantul, persoana autorizată care a

întocmit documentația, obiectul cererii de recepție, identificatorii imobilului respectiv număr de carte funciară, UAT-ul unde este situat imobilul numărul cadastral, numele și prenumele inspectorului, semnătura acestuia”.

Noua reglementare

Articolul 38 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„Recepția documentației cadastrale se finalizează cu emiterea unui referat de admitere în care se menționează numărul și data cererii, solicitantul, persoana autorizată care a întocmit documentația, obiectul cererii de recepție, identificatorii imobilului, respectiv numărul de carte funciară, UAT-ul unde este situat imobilul, numărul cadastral, numele și prenumele inspectorului, semnătura inspectorului/inginerului-șef sau sigiliul electronic al Agenției Naționale în cazurile prevăzute de lege”.

Art. 55 alin. (8)

Vechea reglementare

„(8) Cererile având ca obiect eliberare extrase de carte funciară, certificate de sarcini primite prin fax, email, on-line sau prin orice altă modalitate de comunicare care asigură confirmarea de primire se soluționează și se eliberează fără a fi condiționate de primirea cererilor în original, cu condiția ca plata tarifelor aferente să fie efectuată”.

Noua reglementare

La articolul 55, alineatul (8) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(8) Cererile având ca obiect eliberarea de extrase de carte funciară, extrase din planul cadastral, certificate de sarcini, certificate privind identificarea numărului topografic, cadastral și de carte funciară după numele/denumirea proprietarului, certificate privind înscrierea imobilului în evidențele de cadastru și carte funciară, după datele de identificare ale acestuia (județ, localitate, stradă, număr), primite prin fax, e-mail, online sau prin orice altă modalitate de comunicare care asigură confirmarea de primire, se soluționează și se eliberează fără a fi condiționate de primirea cererilor în original, cu condiția ca plata tarifelor aferente să fie efectuată. În cazul cărților funciare colective prevăzute de art. 116 nu se eliberează extrase de carte funciară”.

Art. 77

Vechea reglementare

„Certificatul eliberat de unitatea administrativ-teritorială în raza căreia este amplasat imobilul, prin care se atestă că acesta este înregistrat în registrul agricol, necesar în vederea intabulării dreptului de proprietate în condițiile art. 41 alin. (10) din Lege, este prevăzut în anexa 1.27”.

Noua reglementare

Articolul 77 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„Certificatul eliberat de unitatea administrativ-teritorială în raza căreia este amplasat imobilul, prin care se atestă că acesta este înregistrat în registrul agricol, necesar în vederea intabulării dreptului de proprietate în condițiile art. 41 alin. (10) din Lege, este prevăzut în anexa nr. 27”.

Art. 130 alin. (9)-(10)**Noua reglementare**

La articolul 130, după alineatul (8) **se introduc** două noi alineate, alineatele (9) și (10), cu următorul cuprins:

„(9) În cazul în care imobilul supus dezlipirii/alipirii implică numai operațiuni de re poziționare, acestea sunt permise și vor fi efectuate prin documentația cadastrală de dezlipire/alipire, cu acordul proprietarului, exprimat prin semnarea anexei nr. 14, fără modificarea suprafeței.

(10) La dezlipirea unui imobil pe care se află una sau mai multe construcții, lotul rezultat în urma dezlipirii, pe care rămâne construcția, trebuie să includă și toate elementele constructive ale acesteia, indiferent de nivelul la care sunt amplasate, în cazul în care autorizația de construire, hotărârea judecătorească sau legea nu dispune altfel”.

Art. 257**Vechea reglementare**

„(1) Dacă la recepția planurilor suport executate în vederea obținerii autorizației de construire/desființare (PAC/PAD), se constată diferențe între configurația și suprafața imobilului măsurat ce face obiectul planului supus recepției și configurația și suprafața imobilului anterior recepționat și înregistrat în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, cererea de recepție se respinge și pentru imobilul în cauză se va realiza documentație cadastrală de actualizare informații tehnice;

(2) Pentru recepția planurilor executate în vederea obținerii autorizației de construire/desființare (PAC/PAD), imobilul – teren ce face obiectul cererii trebuie să fie înregistrat în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, cu excepțiile prevăzute de lege”.

Noua reglementare

Articolul 257 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Dacă la recepția planurilor-suport executate în vederea obținerii autorizației de construire/desființare (DTAC/DTAD) se constată diferențe între configurația și suprafața imobilului măsurat ce face obiectul planului supus recepției și configurația și suprafața imobilului anterior recepționat și înregistrat în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, cererea de recepție se respinge, iar pentru imobilul în cauză se va realiza documentație cadastrală de actualizare a informațiilor tehnice.

(2) Pentru recepția planurilor executate în vederea obținerii autorizației de construire/desființare (DTAC/DTAD), imobilul – teren ce face obiectul cererii trebuie să fie înregistrat în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, cu excepțiile prevăzute de lege”.

Anexa nr. 1**Noua reglementare**

Anexa nr. 1 **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 1, care privește Cererea pentru eliberarea copiilor după documentele aflate în arhiva biroului teritorial.

Anexa nr. 5**Noua reglementare**

Anexa nr. 5, Cerere de înscriere, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 2.

Anexa nr. 6**Noua reglementare**

Anexa nr. 6, Cerere pentru eliberare extras de carte funciară pentru informare, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 3.

Anexa nr. 7**Noua reglementare**

Anexa nr. 7, Cerere pentru eliberarea unui certificat de sarcini, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 4.

Anexa nr. 8**Noua reglementare**

Anexa nr. 8, Cerere privind identificarea numărului de carte funciară și a numărului cadastral/topografic al/ale imobilului/imobilelor după numele/denumirea proprietarului, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 5.

Anexa nr. 10**Noua reglementare**

Anexa nr. 10, Cerere privind înscrierea imobilului în evidențele de cadastru și carte funciară după datele de identificare ale acestuia, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 6.

Anexa nr. 13**Noua reglementare**

Anexa nr. 13, Cerere de recepție și înscriere, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 7.

Anexa nr. 14**Noua reglementare**

Anexa nr. 14, Declarație, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 8.

Anexa nr. 15**Noua reglementare**

Anexa nr. 15, Memoriu tehnic, **se modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 9.

Anexa nr. 16**Noua reglementare**

Anexa nr. 16 se **modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 10.

Anexa nr. 17**Noua reglementare**

Anexa nr. 17 se **modifică** și se înlocuiește cu anexa nr. 11.

LEGEA NR. 199/2023 A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR - PREZENTARE GENERALĂ

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 199/2023 a învățământului superior (M. Of. nr. 614 din 5 iulie 2023)	<i>Prezenta lege asigură cadrul legal pentru exercitarea, în instituțiile de învățământ superior, sub autoritatea statului român, a procesului de educație, cercetare și formare continuă și reglementează structura, organizarea și funcționarea învățământului superior din România, statutul personalului din învățământul superior, precum și cadrul legal de asigurare a calității.</i>

În M. Of. nr. 614 din 5 iulie 2023 s-a publicat **Legea nr. 199/2023 a învățământului superior**.

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din conținutul acestei Legi.

Structură

TITLUL I: Învățământul superior

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

CAPITOLUL II: Sistemul de învățământ superior

CAPITOLUL III: Autonomia universitară

CAPITOLUL IV: Organizarea instituțiilor de învățământ superior

CAPITOLUL V: Organizarea studiilor universitare

SECȚIUNEA 1: Structura învățământului superior

SECȚIUNEA 2: Programele de studii universitare

SECȚIUNEA 3: Forme de organizare a programelor de studii și contracte de studii universitare

SECȚIUNEA 4: Admiterea la programe de studii universitare

SECȚIUNEA 5: *Examene de finalizare a studiilor*

SECȚIUNEA 6: *Examenele de evaluare pe parcurs a studenților*

SECȚIUNEA 7: *Diplome*

SECȚIUNEA 8: *Credite de studii transferabile*

SECȚIUNEA 9: *Studii universitare de scurtă durată*

SUBSECȚIUNEA 1: *A. Organizarea studiilor universitare de scurtă durată*

SUBSECȚIUNEA 2: *B. Admiterea*

SECȚIUNEA 10: *Studii universitare de licență*

SUBSECȚIUNEA 1: *A. Organizarea*

SUBSECȚIUNEA 2: *B. Admiterea*

SECȚIUNEA 11: *Studii universitare de masterat*

SUBSECȚIUNEA 1: *A. Organizarea*

SUBSECȚIUNEA 2: *B. Admiterea*

SECȚIUNEA 12: *Studii universitare de doctorat*

SUBSECȚIUNEA 1: *A. Organizarea*

SUBSECȚIUNEA 2: *B. Admiterea*

SUBSECȚIUNEA 3: *C. Studentul-doctorand*

SUBSECȚIUNEA 4: *D. Conducătorul de doctorat*

SUBSECȚIUNEA 5: *E. Teza de doctorat*

CAPITOLUL VI: *Organizarea învățământului postuniversitar*

SECȚIUNEA 1: *Programele de studii postuniversitare și programele de studii postdoctorale*

SECȚIUNEA 2: *Programele postuniversitare de formare profesională a adulților*

CAPITOLUL VII: *Învățământul superior medical*

SECȚIUNEA 1: *Organizarea și funcționarea învățământului superior medical. Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară*

SECȚIUNEA 2: *Reglementarea altor aspecte specifice*

SECȚIUNEA 3: *Școala din spital*

CAPITOLUL VIII: *Învățământul superior militar și învățământul superior de informații, de ordine publică și de securitate națională*

SECȚIUNEA 1: *Organizare și funcționare*

SECȚIUNEA 2: *Managementul și finanțarea instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională*

SECȚIUNEA 3: *Resurse umane în instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională*

CAPITOLUL IX: *Învățământul superior artistic și sportiv*

CAPITOLUL X: *Învățământul superior dual*

CAPITOLUL XI: *Învățământul superior particular și confesional particular*

CAPITOLUL XII: *Formarea inițială pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar*

CAPITOLUL XIII: *Activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică*

CAPITOLUL XIV: Promovarea calității și excelenței în învățământul superior și în cercetarea științifică

SECȚIUNEA 1: Dispoziții generale

SECȚIUNEA 2: Sprijinirea excelenței individuale

CAPITOLUL XV: Internaționalizarea sistemului de învățământ superior

CAPITOLUL XVI: Promovarea instituției de învățământ superior centrate pe student

SECȚIUNEA 1: Dispoziții generale

SECȚIUNEA 2: Înmatricularea studenților. Gestiunea integrată a diplomelor prin Registrul unic național integrat al diplomelor și actelor de studii

SECȚIUNEA 3: Principiile care reglementează activitatea studenților

CAPITOLUL XVII: Conducerea instituțiilor de învățământ superior

SECȚIUNEA 1: Dispoziții generale

SECȚIUNEA 2: Atribuțiile senatului universitar, ale rectorului, ale consiliului de administrație, ale decanului și ale directorului de departament

CAPITOLUL XVIII: Finanțarea și patrimoniul instituțiilor de învățământ superior de stat

CAPITOLUL XIX: Comisiile consultative ale Ministerului Educației

CAPITOLUL XX: Etica și deontologia universitară

SECȚIUNEA 1: Dispoziții generale

SECȚIUNEA 2: Abaterile de la normele de etică și deontologie universitară

SECȚIUNEA 3: Sancțiuni pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară

CAPITOLUL XXI: Răspunderea disciplinară a personalului didactic și de cercetare, a personalului didactic și de cercetare auxiliar, precum și a personalului de conducere din învățământul superior

TITLUL II: Învățarea pe tot parcursul vieții

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

CAPITOLUL II: Responsabilități referitoare la învățarea pe tot parcursul vieții

TITLUL III: Statutul personalului din învățământul superior

CAPITOLUL I: Personalul din învățământul superior

CAPITOLUL II: Funcțiile didactice și de cercetare și ocuparea posturilor

CAPITOLUL III: Promovarea în carieră

CAPITOLUL IV: Statele de funcții și norma universitară

CAPITOLUL V: Evaluarea calității activităților cadrelor didactice

CAPITOLUL VI: Drepturi și obligații ale personalului didactic din învățământul superior. Distincții

CAPITOLUL VII: Pensionarea

TITLUL IV: Asigurarea calității în învățământul superior

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

CAPITOLUL II: Metodologia asigurării calității educației

CAPITOLUL III: Asigurarea internă a calității educației

CAPITOLUL IV: Procesele de evaluare externă a calității educației și de auditare

CAPITOLUL V: Etapele și rezultatele evaluării externe a calității

CAPITOLUL VI: Autorități responsabile cu evaluarea externă a calității educației

TITLUL V: Răspunderea juridică

TITLUL VI: Dispoziții tranzitorii și finale

ANEXĂ: LISTA definițiilor termenilor și expresiilor utilizate în cuprinsul legii

Dispoziții relevante

„SECȚIUNEA 9: Studii universitare de scurtă durată

SUBSECȚIUNEA 1: A. Organizarea studiilor universitare de scurtă durată

Art. 52

(1) Studiile universitare de scurtă durată corespund, de regulă, unui număr de 120 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, și se finalizează prin nivelul 5 din CNC.

(2) Programele de studii universitare de scurtă durată se organizează în domeniile de studii universitare de licență cuprinse în Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, prevăzut la art. 30 alin. (8).

(3) Acreditarea unui program de studii universitare de scurtă durată și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul programului și cărora li se poate acorda diplomă se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, denumit în continuare EQAR, potrivit prevederilor art. 248 alin. (3).

(4) Durata specifică a studiilor universitare de scurtă durată este de 2 ani și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii.

(5) În cadrul studiilor universitare de scurtă durată este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 50% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 75% în afara instituțiilor de învățământ superior.

(6) Studiile universitare de scurtă durată la forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim cu finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației alocă pentru studiile de scurtă durată, la forma de învățământ cu frecvență, un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru instituțiile de învățământ superior de stat.

(7) Un program de studii universitare de scurtă durată poate viza obținerea unor calificări existente în Registrul Național al Calificărilor, denumit în continuare RNC, sau calificări noi, care se înscriu și se înregistrează în RNC, potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului educației.

SUBSECȚIUNEA 2: B. Admiterea**Art. 53**

(1) Pot participa la admiterea la studii universitare de scurtă durată absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

(2) Prin regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, instituțiile de învățământ superior pot stabili facilități sau condiții speciale referitoare la admiterea candidaților la programe de studii universitare de scurtă durată, care au obținut în perioada studiilor liceale distincții la olimpiadele școlare și/sau la alte concursuri naționale sau internaționale.

(3) Absolvenții cu diplomă de absolvire a ciclului de studii de scurtă durată pot continua studiile în cadrul ciclului I – studii universitare de licență, prin participarea la examenul de admitere.

(4) Instituțiile de învățământ superior echivalează disciplinele parcurse în cadrul ciclului de studii universitare de scurtă durată cu disciplinele din cadrul programului de studii universitare de licență la care studentul a fost admis, în baza unei metodologii proprii. În urma echivalării, studentul poate fi transferat într-un alt an de studii din cadrul ciclului de licență.

SECȚIUNEA 10: Studii universitare de licență**SUBSECȚIUNEA 1: A. Organizarea****Art. 54**

(1) Programele de studii universitare de licență reprezintă ciclul I de studii universitare și corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, sau între minimum 240 și maximum 300 de credite, în cazul dublei specializări, și se finalizează prin nivelul 6 din CNC.

(2) Acreditarea unui program de studii universitare de licență și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul programului și căroro li se poate acorda diplomă se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în EQAR, conform art. 248 alin. (2) și (3).

(3) La învățământul cu frecvență, durata specifică a studiilor universitare de licență este de 3-4 ani, după caz, și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii.

(4) Durata programelor de studii universitare de licență în domeniile artele spectacolului, științe ingineresti, științe juridice și teologie pastorală este de 4 ani, pentru cele din domeniul muzică este de 3 sau 4 ani, în funcție de specializare, iar pentru cele din domeniile științe militare, informații și ordine publică este de 3 sau 4 ani, în funcție de arma sau serviciul și specialitatea militară.

(5) Studenții înmatriculați la programe de studii universitare de licență organizate la forma cu frecvență pot parcurge, cu aprobarea consiliului facultății, 2 ani de studii într-un singur an, cu excepția programelor de studii din domeniile medico-farmaceutice, militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, precum și a ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

(6) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 50% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 75% în afara acestora.

(7) Studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației alocă, pentru studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență, un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru instituțiile de învățământ superior de stat și pentru instituțiile de învățământ superior confesional particulare pentru care se aplică prevederile art. 9 alin. (4).

(8) Un program de studiu universitar de licență poate viza obținerea unor calificări existente în RNC sau calificări noi, care se înregistrează în RNC potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului educației.

(9) Studiile universitare de licență oferă cunoștințe și competențe largi, pe domenii de studii.

Art. 55

(1) În cadrul programelor de studii universitare de licență cu dublă specializare se definește o specializare principală și una secundară, specializarea secundară fiind aleasă, de regulă, din același domeniu fundamental de știință. Lista dublelor specializări permise se aprobă prin ordin al ministrului educației, la propunerea ARACIS, cu consultarea ANC și CNR.

(2) În cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, pentru specializări acreditate, senatul universitar poate decide înființarea și organizarea programelor de studii universitare cu duble specializări fără parcurgerea procedurilor de acreditare, cu încadrare în numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați aprobat pentru cele două specializări acreditate. În cazul în care se solicită creșterea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați, programul de studii cu dublă specializare va fi supus procedurii de acreditare, conform legii.

(3) Instituțiile de învățământ superior care înființează programe de studii universitare de licență cu dublă specializare au obligația de a transmite aceste programe la Ministerul Educației și ARACIS, pentru informare, și la ANC, pentru a fi înscrise în Registrul Național al Calificărilor, anterior începerii școlarizării.

SUBSECȚIUNEA 2: B. Admiterea

Art. 56

(1) Pot participa la admiterea în ciclul I de studii universitare absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

(2) Prin regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, instituțiile de învățământ superior pot stabili facilități sau condiții speciale referitoare la admiterea la programe de studii universitare de licență a candidaților care au obținut în perioada studiilor liceale distincții la olimpiade școlare și/sau la alte concursuri naționale sau internaționale.

(3) Candidații la studiile universitare de licență care au obținut, în perioada studiilor liceale, premiile I, II sau III la olimpiade școlare internaționale recunoscute de Ministerul Educației și premiul I la olimpiade naționale finanțate de Ministerul Educației beneficiază

de dreptul de a se înscrie fără susținerea concursului de admitere pe locuri finanțate de la bugetul de stat pentru un program de studii universitare de licență, conform alin. (4).

(4) Instituțiile de învățământ superior pot corela, prin regulamentul propriu privind organizarea și desfășurarea procesului de admitere, disciplinele școlare la care au fost obținute premiile prevăzute la alin. (3) cu domeniile de studii pentru care se organizează admiterea la studii.

SECȚIUNEA 11: Studii universitare de masterat

SUBSECȚIUNEA 1: A. Organizarea

Art. 57

(1) Programele de studii universitare de masterat reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul 7 din Cadrul european al calificărilor, denumit în continuare EQF/CEC, și din CNC. Acestea au, de regulă, durata de 1-2 ani și corespund unui număr minim de credite de studii transferabile, cuprins între 60 și 120.

(2) Diploma de licență a absolvenților unor programe de studii de 5 sau 6 ani din cadrul învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare, este echivalentă cu diploma de studii universitare de masterat.

(3) Un program de studiu universitar de masterat poate viza obținerea unei calificări existente în RNC sau a unei calificări noi, care se înscrie și se înregistrează în RNC, potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului educației.

Art. 58

(1) Programele de studii universitare de masterat pot fi:

a) masterat profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale;

b) masterat de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Programele de studii universitare de masterat de cercetare se organizează exclusiv la forma de învățământ cu frecvență, reglementată conform art. 32 alin. (1) lit. a);

c) masterat didactic, organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență.

(2) În categoria programelor de studii universitare de masterat profesional se încadrează și:

a) masteratul profesional de conducere interarme, orientat exclusiv pe evoluția ofițerilor în cariera militară, organizat de către instituțiile de învățământ superior militar din cadrul Ministerului Apărării Naționale;

b) masterat MBA/Executive MBA, ce oferă educație managerială, în concordanță cu tendințele și practicile pieței;

c) masteratul profesional pentru formarea inițială a ofițerilor/ofițerilor de poliție din Ministerul Afacerilor Interne.

Art. 59

(1) Acreditarea pentru o instituție de învățământ superior a unui domeniu de studii universitare de masterat, împreună cu stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda diplomă, se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în EQAR, conform art. 248 alin. (2) și (3).

(2) În cadrul domeniului acreditat sau autorizat provizoriu pentru studii universitare de masterat, programele de studii promovate sunt stabilite anual de către senatul universitar și comunicate Ministerului Educației până la data de 1 februarie a fiecărui an, pentru a fi publicate centralizat.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot stabili parteneriate cu operatorii economici, asociații profesionale și/sau instituții publice pentru dezvoltarea unor programe de studii universitare de masterat care să răspundă cerințelor pieței muncii.

(4) Ministerul Educației alocă, pentru studiile universitare de masterat la forma de învățământ cu frecvență un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru instituțiile de învățământ superior de stat.

SUBSECȚIUNEA 2: B. Admiterea

Art. 60

(1) Pot candida la programe de studii universitare de masterat absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă.

(2) Instituțiile de învățământ superior elaborează regulamente specifice prin care se reglementează modalitatea de admitere la programele de studii universitare de masterat, precum și desfășurarea acestora, în conformitate cu metodologia-cadru aprobată prin ordin al ministrului educației.

(3) Programele de masterat MBA/Executive MBA se organizează în regim dual sau cu taxă. Finanțarea studiilor de masterat MBA/Executive MBA poate fi realizată și de către angajator.

SECȚIUNEA 12: Studii universitare de doctorat

SUBSECȚIUNEA 1: A. Organizarea

Art. 61

(1) Studiile universitare de doctorat reprezintă al III-lea ciclu de studii universitare și permit dobândirea unei calificări de nivelul 8 din EQF/CEC și din CNC. Acestea se desfășoară în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat, aprobat prin ordin al ministrului educației în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Instituțiile de învățământ superior adoptă prin hotărâre a senatului universitar, la propunerea CSUD, regulamentul propriu privind studiile universitare de doctorat.

(2) Programele de studii universitare de doctorat se organizează în școli doctorale. Școlile doctorale se pot organiza de o instituție organizatoare de studii universitare de doctorat, denumită în continuare IOSUD, recunoscută ca atare de Ministerul Educației, pe baza acreditării.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot dobândi recunoașterea calității de IOSUD în urma procesului de evaluare externă a calității, în condițiile prevăzute în cadrul titlului IV privind asigurarea calității în învățământul superior.

(4) Un IOSUD poate încheia parteneriate pentru desfășurarea de programe de studii universitare de doctorat cu alte instituții de învățământ superior și/sau cu unități de cercetare-dezvoltare.

(5) Academia Română are calitatea de IOSUD și se supune prevederilor legale privind evaluarea periodică în vederea menținerii acreditării și pentru acreditarea de domenii de

studii universitare de doctorat. Studenții-doctoranzi înmatriculați în cadrul Academiei Române au aceleași drepturi și obligații ca studenții-doctoranzi din instituțiile de învățământ superior.

(6) Programele de studii universitare de doctorat sunt de două tipuri:

a) doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă internațional, pe baza unor metode științifice, organizat numai la forma de învățământ cu frecvență. Doctoratul științific este o condiție pentru cariera profesională în învățământul superior și cercetare;

b) doctorat profesional, în domeniile artelor, sportului, ale științelor militare, respectiv pentru învățământul universitar dual, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală pe baza aplicării metodei științifice, a reflecției sistematice sau a cercetării aplicative asupra unor creații artistice, asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional sau asupra unor teme de importanță practică și care constituie o bază pentru cariera profesională în învățământul superior și în cercetare, în domeniile vizate.

(7) Studiile universitare de doctorat dispun, în cadrul instituțional al IOSUD, de sisteme proprii și specifice de conducere și administrare a programelor de studii și cercetare, inclusiv la nivelul școlilor doctorale. La nivelul IOSUD funcționează CSUD. La nivelul fiecărei școli doctorale funcționează consiliul școlii doctorale. Aceste structuri funcționează conform prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat prevăzut la alin. (1).

Art. 62

(1) Programul de studii universitare de doctorat se desfășoară sub coordonarea unui conducător de doctorat și cuprinde:

a) un program de pregătire bazat pe studii universitare avansate, în cadrul școlii doctorale;

b) un program individual de cercetare științifică sau de cercetare aplicativă, după caz, pentru domeniile în care se organizează doctorat profesional.

(2) În domeniile de studii reglementate la nivel european, durata studiilor universitare de doctorat respectă reglementările aplicabile acestora.

(3) Durata programului de studii universitare de doctorat este, de regulă, de 4 ani. În situații speciale, durata programului de studii universitare de doctorat poate fi prelungită cu 1-2 ani, cu aprobarea senatului universitar, la propunerea conducătorului de doctorat și în limita fondurilor disponibile, sau redusă cu un an, la solicitarea doctorandului, cu avizul conducătorului de doctorat și cu aprobarea senatului universitar.

(4) O școală doctorală poate recunoaște, conform regulamentului propriu privind studiile universitare de doctorat și în condițiile prezentei legi, parcurgerea unor stagii anterioare de doctorat și/sau a unor stagii de cercetare științifică, desfășurate în țară sau în străinătate, în instituții de învățământ superior sau în centre de cercetare recunoscute, precum și recunoașterea unor cursuri parcurse în cadrul programelor de studii universitare de masterat de cercetare.

(5) Studiile universitare de doctorat se pot întrerupe din motive temeinice, în condițiile stabilite prin regulamentul propriu privind studiile universitare de doctorat. Durata acestor studii se prelungește corespunzător cu perioadele cumulate ale întreruperilor aprobate.

(6) Modul de desfășurare a programului de studii universitare de doctorat, conform alin. (1), este stabilit de conducătorul de doctorat, cu consultarea studentului-doctorand, și avizat de consiliul școlii doctorale.

Art. 63

(1) Studiile universitare de doctorat se organizează cu finanțare de la bugetul de stat, în regim cu taxă sau din alte surse legal constituite.

(2) Finanțarea studiilor de doctorat poate fi realizată și de persoane juridice de drept privat sau de institute de cercetare-dezvoltare, pe baza unui contract cu instituția de învățământ superior.

(3) Prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Educației se alocă anual, pentru studiile universitare de doctorat, un număr de locuri egal cu numărul de granturi. În metodologia de calcul al finanțării instituțiilor de învățământ superior se vor avea în vedere costurile, pe domenii și tipuri ale doctoratului, pentru programul de studii avansate și pentru programul de cercetare.

(4) Alocarea locurilor și a granturilor către IOSUD se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(5) Granturile aferente studiilor universitare de doctorat includ cuantumul burselor individuale la forma cu frecvență și nu includ cuantumul burselor individuale la forma cu frecvență redusă.

Art. 64

Doctoratul se poate desfășura în limba română, într-o limbă a minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională, conform contractului de studii doctorale încheiat între IOSUD, conducătorul de doctorat și studentul-doctorand.

Art. 65

(1) Studiile universitare de doctorat se pot organiza și în cotutelă, caz în care studentul-doctorand își desfășoară activitatea sub îndrumarea concomitentă a unui conducător de doctorat din România și a unui conducător de doctorat dintr-o altă țară sau sub îndrumarea concomitentă a doi conducători de doctorat din instituții diferite din România, pe baza unui acord scris între instituțiile organizatoare implicate. Doctoratul în cotutelă poate fi organizat și în cazul în care conducătorii de doctorat sunt din aceeași IOSUD.

(2) IOSUD poate angaja, pe bază de contract, specialiști din străinătate care dețin dreptul legal de a conduce doctorat.

SUBSECȚIUNEA 2: B. Admiterea

Art. 66

Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de doctorat numai absolvenții cu diplomă de masterat sau echivalentă acesteia, iar numărul cumulativ de credite de studii transferabile dobândite, pentru ciclul de studii universitare de licență și de masterat, să fie de cel puțin 300.

SUBSECȚIUNEA 3: C. Studentul-doctorand**Art. 67**

(1) Pe parcursul desfășurării studiilor universitare de doctorat, respectiv pe durata cuprinsă între înmatriculare și până la finalizarea programului de studii universitare de doctorat, persoana înscrisă în programul de studii are calitatea de student-doctorand. Studenții-doctoranzi pot fi încadrați de către instituția de învățământ superior ca asistenți de cercetare sau asistenți universitari, pe perioadă determinată.

(2) Pe toată durata activității, studentul-doctorand beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate, precum și de asistență medicală și stomatologică gratuită în condițiile prevăzute de Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de contractul-cadru, fără plata contribuțiilor sociale obligatorii reglementate prin Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Studentul-doctorand poate desfășura activități didactice remunerate, în limita normei de asistent universitar, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 68

(1) Perioada desfășurării studiilor universitare de doctorat este asimilată, conform legislației domeniului pensilor, pentru stabilirea stagiului de cotizare.

(2) După susținerea tezei de doctorat, IOSUD eliberează o adeverință care atestă perioada în care studentul-doctorand a urmat studiile universitare de doctorat.

SUBSECȚIUNEA 4: D. Conducătorul de doctorat**Art. 69**

(1) Pot fi conducători de doctorat persoanele care au obținut dreptul de conducere de doctorat anterior datei intrării în vigoare a prezentei legi, precum și persoanele care obțin atestatul de abilitare și devin membre ale unei școlii doctorale din cadrul unei IOSUD, pe bază de contract individual de muncă.

(2) Se pot înscrie în vederea obținerii atestatului de abilitare numai persoanele care au diplomă de doctor și care îndeplinesc standardele minimale naționale elaborate de Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumită în continuare CNATDCU, aprobate prin ordin al ministrului educației.

(3) Persoanele interesate în dobândirea calității de conducător de doctorat se adresează unei instituții de învățământ superior acreditate, recunoscute ca IOSUD, cu o cerere în acest scop.

(4) Pentru realizarea etapelor prevăzute la alin. (5), CSUD din cadrul IOSUD numește o comisie de specialitate, denumită în continuare comisia de abilitare, formată din cel puțin 3 persoane, care au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate. Cel puțin două dintre persoane își desfășoară activitatea în alte IOSUD decât aceea organizatoare, respectiv aceea din care provine candidatul.

(5) Procesul de abilitare, la nivelul unei IOSUD, cuprinde următoarele etape:

a) redactarea unei teze de abilitare care prezintă, în mod documentat, realizările profesionale obținute ulterior obținerii diplomei de doctor, prin care probează originalitatea și relevanța contribuțiilor academice, științifice și profesionale;

b) constatarea de către comisia de abilitare a îndeplinirii de către candidat a standardelor stabilite de IOSUD, care nu pot fi sub nivelul standardelor minimale naționale elaborate de CNATDCU. După constatare, comisia de abilitare stabilește data susținerii publice a tezei de abilitare;

c) susținerea publică a tezei de abilitare în fața unei comisii de abilitare care adoptă o rezoluție de admitere sau de respingere a tezei de abilitare;

d) rezoluția de admitere sau de respingere a tezei de abilitare pronunțată de comisia de abilitare, împreună cu dosarul depus de către candidat, se transmite de CSUD senatului universitar, în vederea validării;

e) în situația în care rezoluția comisiei de specialitate este de admitere a tezei de abilitare și aceasta este validată de către senatul universitar, instituția de învățământ superior transmite CNATDCU dosarul tezei de abilitare, în vederea verificării.

(6) Procesul de abilitare, la nivelul Ministerului Educației, cuprinde următoarele etape:

a) analizarea dosarului tezei de abilitare, pentru a verifica respectarea standardelor minimale prevăzute la alin. (2) de către CNATDCU;

b) adoptarea avizului de către CNATDCU în vederea emiterii ordinului ministrului;

c) emiterea ordinului ministrului educației pentru acordarea atestatului de abilitare, pe baza avizului CNATDCU;

d) comunicarea către IOSUD implicată în procesul de abilitare a ordinului ministrului privind atestatul de abilitare.

(7) Verificarea dosarului prevăzut la alin. (5) lit. b) presupune analiza procedurii administrative desfășurate la nivelul instituției de învățământ superior. Metodologia de obținere a atestatului de abilitare se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(8) Specialiștii care au dobândit dreptul legal de a conduce doctorate în instituții de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare din străinătate pot obține atestatul de abilitare după cum urmează:

a) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European ori în Confederația Elvețiană dobândesc automat calitatea de conducător de doctorat în România prin emiterea ordinului ministrului educației de acordare a atestatului de abilitare;

b) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una din instituțiile de învățământ superior, din afara țărilor prevăzute la lit. a), aflate printre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior ale lumii dobândesc automat atestatul de abilitare prin emiterea ordinului ministrului educației de acordare a atestatului de abilitare. Ministerul Educației stabilește o listă a instituțiilor de învățământ superior, din afara țărilor prevăzute la lit. a), aflate printre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior ale lumii în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

c) specialiștii care sunt conducători de doctorat în cadrul unor instituții din străinătate, altele decât cele prevăzute la lit. a) sau b), pot obține atestatul de abilitare în România fie printr-o convenție internațională de recunoaștere reciprocă, fie conform prevederilor alin. (5) și (6).

(9) Un conducător de doctorat poate îndruma studenți-doctoranzi numai în domeniul pentru care a obținut acest drept.

(10) Prin excepție de la prevederile alin. (9), la înființare, un nou domeniu de studii universitare de doctorat poate funcționa cu conducători de doctorat din aceeași ramură de știință.

(11) Abilitarea se poate desfășura în limba română sau într-o limbă oficială a Uniunii Europene.

Art. 70

(1) Un conducător de doctorat nu poate îndruma simultan studenți-doctoranzi decât într-o singură IOSUD, excepție făcând doctoratele conduse în cotutelă.

(2) Un conducător de doctorat poate îndruma simultan 8 studenți-doctoranzi. Prin excepție, pot fi îndrumați până la maximum 12 studenți-doctoranzi/conducător numai cu aprobarea senatului universitar, dar nu pentru mai mult de 20% din conducătorii de doctorat dintr-o școală doctorală.

(3) Pentru activitatea pe care o desfășoară în această calitate, conducătorii de doctorat sunt remunerați în conformitate cu legislația în vigoare.

SUBSECȚIUNEA 5: E. Teza de doctorat

Art. 71

(1) Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite de IOSUD prin Regulamentul propriu privind studiile universitare de doctorat și în concordanță cu reglementările prevăzute în Regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat.

(2) Comisia de susținere publică a tezei de doctorat, denumită în continuare comisie de doctorat, este propusă de conducătorul de doctorat și aprobată de conducerea IOSUD. Comisia de doctorat este alcătuită din minimum 5 membri: președintele, ca reprezentant al IOSUD, conducătorul de doctorat și cel puțin 3 referenți din țară sau din străinătate, specialiști în domeniul în care a fost elaborată teza de doctorat și din care cel puțin 2 își desfășoară activitatea în afara IOSUD respective. Membrii comisiei de doctorat au diplomă de doctor și au cel puțin funcția didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific gradul II ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate.

(3) IOSUD are obligația ca înaintea susținerii publice a tezei de doctorat să verifice teza de doctorat prin intermediul unui program informatic de depistare a similitudinilor, în conformitate cu Regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat. Verificarea se realizează pe baza standardelor cuprinse în Ghidul național privind redactarea tezilor de doctorat, elaborat de către CNATDCU. Rezultatele analizei vor fi puse la dispoziția studentului-doctorand și comisiei de doctorat.

(4) Teza de doctorat se susține în ședință publică în fața comisiei de doctorat, după evaluarea de către toți referenții și depunerea referatelor acestora cu cel puțin 15 zile înainte de susținerea tezei. Susținerea tezei de doctorat poate avea loc în prezența a cel puțin 4 dintre membrii comisiei de doctorat, cu participarea fizică obligatorie a președintelui comisiei și a conducătorului de doctorat, ceilalți membri ai comisiei putând participa și în sistem sincron online. Susținerea publică include obligatoriu o sesiune de întrebări din partea membrilor comisiei de doctorat și a publicului.

(5) Pe baza susținerii publice a tezei de doctorat, a rapoartelor referenților, a declarației privind originalitatea lucrării și a analizei privind gradul de similitudine, comisia de doctorat evaluează și deliberează asupra acordării diplomei de doctor, cu respectarea standardelor minimale elaborate de CNATDCU pentru acordarea diplomei de doctor.

(6) Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică, precum și standardele minimale aferente domeniului, comisia de doctorat propune acordarea diplomei de doctor, propunere care se înaintează împreună cu dosarul de doctorat, în maximum 30 de zile calendaristice, către CNATDCU.

(7) În termen de 90 de zile calendaristice de la primirea dosarului de doctorat, CNATDCU emite un aviz conform, cu privire la respectarea procedurii administrative desfășurate la nivelul IOSUD și respectarea criteriilor minimale pentru acordarea diplomei de doctor. Procedura administrativă include ca pas distinct verificarea declarației privind originalitatea lucrării și a analizei privind gradul de similitudine.

(8) În termen de 30 de zile calendaristice de la primirea avizului conform, instituția de învățământ superior emite decizia de acordare a diplomei de doctor, semnată de rector, întocmește și eliberează diploma de doctor.

(9) În cazul în care CNATDCU invalidează argumentat procesul de validare a tezei de doctorat, IOSUD primește din partea CNATDCU o motivare scrisă de invalidare, iar dosarul poate fi retransmis CNATDCU pentru reevaluare după remedierea motivelor care au stat la baza invalidării, potrivit procedurii prevăzute la alin. (7).

(10) În cazul neîndeplinirii standardelor minimale necesare acordării diplomei de doctor, comisia de doctorat va preciza elementele care urmează să fie refăcute sau completate în teza de doctorat și va solicita o nouă susținere publică a tezei. A doua susținere publică a tezei are loc în fața aceleiași comisii de doctorat ca în cazul primei susțineri. În cazul în care nici la a doua susținere publică nu sunt îndeplinite standardele minimale, diploma de doctor nu va fi acordată, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.

(11) În cazul în care CNATDCU decide că procedura administrativă desfășurată la nivelul IOSUD nu a respectat prevederile Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat, dosarul de doctorat va fi transmis înapoi către IOSUD pentru a fi reanalizat și completat. Acesta poate fi retransmis CNATDCU pentru o nouă analiză, conform prevederilor alin. (7).

(12) Numele și prenumele titularului tezei de doctorat, numele și prenumele conducătorului de doctorat, respectiv numele și prenumele membrilor comisiei de doctorat sunt date publice. Teza de doctorat este un document public. Aceasta se redactează și în format digital. În domeniul artelor, teza de doctorat poate fi însoțită de înregistrarea pe suport digital a creației artistice originale. Teza de doctorat și anexele sale vor fi disponibile pentru consultare 90 de zile calendaristice, înainte de susținerea publică, pe platforma națională gestionată de UEFISCDI, în conformitate cu prevederile legale în vigoare în domeniul drepturilor de autor. După emiterea diplomei de doctor, teza de doctorat, în format tipărit, se arhivează la biblioteca instituției de învățământ superior, cu termen permanent.

(13) În perioada în care teza de doctorat se află în transparență, înaintea susținerii publice, orice persoană fizică sau juridică poate formula observații cu privire la existența

unor abateri de la standardele de etică și deontologie profesională, inclusiv din perspectiva existenței plagiatului. Observațiile pot fi depuse online sau la registratura instituției de învățământ superior unde are loc susținerea. Observațiile se consemnează într-un raport care va fi transmis IOSUD pentru analiză și decizie în vederea validării susținerii publice a tezei de doctorat și face parte din dosarul de doctorat.

(14) Dacă studentul-doctorand nu optează pentru publicarea distinctă a tezei sau a unor capitole din aceasta, forma digitală a tezei rămâne publică și va putea fi accesată liber pe platforma națională gestionată de UEFISCDI, inclusiv după emiterea deciziei de acordare a diplomei de doctor. Tezei i se va atribui o licență de protecție a dreptului de autor.

(15) Dacă studentul-doctorand optează pentru publicarea distinctă a tezei de doctorat sau a unor capitole din aceasta, el primește un termen de grație de maximum 24 de luni pentru realizarea acestei publicări, timp în care teza de doctorat, în format digital, devine inaccesibilă publicului. După expirarea termenului de grație, în cazul în care în platforma gestionată de UEFISCDI nu a fost încărcată nicio notificare cu privire la publicarea distinctă a tezei, documentul în format digital devine automat liber accesibil, cu atribuirea unei licențe de protecție a dreptului de autor.

(16) După publicarea tezei sau a unor capitole din aceasta, autorul are obligația de a notifica IOSUD asupra acestui fapt și de a transmite indicația bibliografică și un link către publicație, care vor fi făcute apoi publice pe platforma națională gestionată de UEFISCDI.

(17) După decizia de acordare a diplomei de doctor, în termen de maximum 180 de zile, IOSUD are obligația transmiterii către Biblioteca Națională a României a unui exemplar tipărit al tezei de doctorat și al anexelor acesteia, conform Legii nr. 111/1995 privind Depozitul legal de documente, republicată, exemplar destinat Fondului intangibil, precum și a unui exemplar digital al acestora, pe suport electronic, destinat consultării la cerere, la sediul Bibliotecii Naționale a României, de către orice persoană interesată, în condițiile respectării reglementărilor legale în vigoare.

(18) IOSUD are obligația de a elabora și adopta regulamente privind standardele de calitate care trebuie respectate în elaborarea tezei de doctorat.

(19) Nerespectarea regulilor de deontologie profesională sau pentru existența plagiatului poate atrage răspunderea publică a IOSUD”.

MĂSURILE CU CARACTER TEMPORAR DE COMBATERE A CREȘTERII EXCESIVE A PREȚURILOR LA UNELE PRODUSE AGRICOLE ȘI ALIMENTARE (O.U.G. NR. 67/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
O.U.G. nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare (M. Of. nr. 602 din 30 iunie 2023)	<i>Prezenta ordonanță de urgență instituie pentru sectorul agricultură și industrie alimentară o măsură cu caracter temporar în vederea combaterii creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.</i>

În M. Of. nr. 602 din 30 iunie 2023 s-a publicat O.U.G. nr. 67/2023 privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din conținutul acestui act normativ.

Dispoziții relevante

Art. 3

„(1) Măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor constă în limitarea adaosurilor comerciale practicate pentru produsele prevăzute în anexă, după cum urmează:

a) cota de adaos comercial practică de procesator este de **maximum 20% față de costul de producție al produsului**, calculat potrivit reglementărilor contabile în vigoare, respectiv Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în care sunt incluse cheltuielile directe și indirecte;

b) cota de adaos comercial practică în mod cumulativ pe întreg lanțul de distribuție, indiferent de numărul distribuitorilor de pe lanț, este de **maximum 5% față de prețul de achiziție** la care se adaugă cheltuielile operaționale;

c) cota de adaos comercial practică de comerciant la vânzarea cu amănuntul și cash&carry este de **maximum 20% față de prețul de achiziție**, la care se adaugă cheltuielile directe și indirecte ale comerciantului; în cota de adaos comercial de maximum 20% vor fi incluse și remizele și risturnele, prevăzute în art. 3 pct. 6 din Legea nr. 81/2022 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară.

(2) Procedura de formare a prețului la raft pentru produsele prevăzute în anexă trebuie să fie unitară atât pentru produsele marcă privată ale producătorilor, cât și pentru produsele marcă proprie ale comerciantului.

(3) Comercializarea produselor din anexă, pe perioada de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, se face doar cu prezentarea dovezilor de către operatorii economici prevăzuți la art. 2 cu privire la valoarea adaosului comercial aplicat produselor vândute. În cazul vânzărilor succesive între operatorii economici prevăzuți la alin. (1) lit. b), comercializarea produselor din anexă se face doar cu prezentarea dovezilor valorii adaosului comercial cumulat.

(4) Dovezile prevăzute la alin. (3) constau în declarații pe propria răspundere semnate de reprezentanții legali ai operatorilor economici prevăzuți la art. 2 sau de alte persoane împuternicite în acest scop."

Art. 4

„Adaosurile comerciale se aplică la **valoarea fără TVA** a produselor agricole și alimentare prevăzute în anexă."

Art. 5

„Contractele comerciale aflate în desfășurare, ai căror termeni și condiții sunt contrare prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, vor fi modificate în mod corespunzător, **în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare** a prezentului act normativ."

Art. 6

„Unitățile emitente de tichete de masă, cadou și sociale, inclusiv cele emise prin Programul Sprijin pentru România, indiferent de modalitatea prin care tichetele sunt emise, electronic sau hârtie, și de tipul acestora, **pot aplica comercianților la momentul decontării lor un comision de maximum 1%**."

Art. 7

„(1) Nerespectarea cotelor de adaos comercial prevăzute la art. 3 alin. (1) de către procesatori, distribuitori sau comercianți la vânzarea cu amănuntul și cash&carry constituie **contravenție**, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiune.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenția prevăzută la alin. (1) se sancționează cu **amendă de la 100.000 lei la 2.000.000 lei**.

(3) Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunii prevăzute la alin. (2) se realizează de către agenții constatați din cadrul Agenției Naționale de

Administrare Fiscală, prin organele de control abilitate ale structurilor subordonate, sau de către Consiliul Concurenței, conform competențelor.

(4) În măsura în care prezenta ordonanță de urgență nu dispune altfel, contravenției prevăzute la alin. (1) îi sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. 8

*„Prezenta ordonanță de urgență se aplică pentru o **perioadă de 90 de zile** de la data intrării acesteia în vigoare.”*

Anexă: Lista de produse agricole și alimentare

„(...)

- 1. Pâine albă simplă cu gramaj cuprins între 300-500 grame, fără specialități*
- 2. Lapte de vacă de consum 1 l, grăsime 1,5%, cu excepția UHT*
- 3. Brânză telemea de vacă vrac*
- 4. Iaurt simplu din lapte de vacă, 3,5% grăsime, cu gramaj maxim 200 grame*
- 5. Făină albă de grâu „000” 1 kg*
- 6. Mălai 1 kg*
- 7. Ouă de găină calibrul M 10 buc.*
- 8. Ulei de floarea-soarelui 1 l*
- 9. Carne proaspătă pui*
- 10. Carne proaspătă porc*
- 11. Legume proaspete vrac*
- 12. Fructe proaspete vrac*
- 13. Cartofi proaspeți albi vrac*
- 14. Zahăr alb tos 1 kg (...).”*

CODUL PENAL - MODIFICĂRI (LEGEA NR. 200/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
<p>Legea nr. 286/2009 privind Codul penal</p> <p>(M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009)</p> <p>Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor</p> <p>(rep. în M. Of. nr. 288 din 18 aprilie 2014)</p> <p>Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal</p> <p>(M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012)</p> <p>Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal</p> <p>(M. Of. nr. 514 din 14 august 2013)</p>	<p>Legea nr. 200/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative</p> <p>(M. Of. nr. 616 din 6 iulie 2023)</p>	<p>- modifică: C. pen.: art. 35 alin. (1), art. 129 alin. (2) lit. b), art. 297 alin. (1), art. 298, art. 334 alin. (1), (2), (4), art. 335 alin. (1) și (2), art. 336 alin. (1);</p> <p>Legea nr. 682/2002: art. 19;</p> <p>Legea nr. 254/2013: art. 69 alin. (1)</p> <p>- introduce: C. pen.: art. 336¹;</p> <p>Legea nr. 187/2012: art. 3 alin. (3);</p> <p>Legea nr. 254/2013: art. 69 alin. (4¹), art. 112¹;</p> <p>- abrogă: Legea nr. 187/2012: art. 238.</p>

În M. Of. nr. 616 din 6 iulie 2023 s-a publicat **Legea nr. 200/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative.**

Vă prezentăm, în cele ce urmează, modificările și completările aduse respectivelor acte normative.

Codul penal

Art. 35 alin. (1)

Vechea reglementare

„(1) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții și împotriva aceluiași subiect pasiv, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni”.

Noua reglementare

La articolul 35, alineatul (1) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni”.

Art. 129 alin. (2) lit. b)

Vechea reglementare

„b) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puțin o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârșirii infracțiunii comise după majorat”.

Noua reglementare

La articolul 129 alineatul (2), litera b) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„b) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puțin o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârșirii infracțiunii comise după majorat. Pedeapsa astfel obținută nu poate depăși durata pedepsei rezultante aplicabile potrivit art. 39 alin. (1) lit. b), dacă ambele infracțiuni ar fi fost comise după majorat”.

Art. 297 alin. (1)

Vechea reglementare

„(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică”.

Noua reglementare

La articolul 297, alineatul (1) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) *Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act prevăzut de o lege, o ordonanță a Guvernului, o ordonanță de urgență a Guvernului sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege ori îl îndeplinește cu încălcarea unei dispoziții cuprinse într-un astfel de act normativ, cauzând astfel o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică*”.

Art. 298

Vechea reglementare

„*Încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă*”.

Noua reglementare

Articolul 298 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„*Fapta funcționarului public care, din culpă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act prevăzut de o lege, o ordonanță a Guvernului, o ordonanță de urgență a Guvernului sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege ori îl îndeplinește cu încălcarea unei dispoziții cuprinse într-un astfel de act normativ și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă*”.

Art. 334 alin. (1), (2) și (4)

Vechea reglementare

„(1) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.*

(2) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.*

(...)

(4) *Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă*”.

Noua reglementare

La articolul 334, alineatele (1), (2) și (4) **se modifică** și vor avea următorul cuprins:

„(1) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, a unui tramvai sau a unui tractor agricol ori forestier neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.

(2) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, tramvai, tractor agricol ori forestier cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(...)

(4) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, a unui tramvai sau a unui tractor agricol sau forestier ori tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase ori a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă”.

Art. 335 alin. (1) și (2)

Vechea reglementare

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei sau subcategoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule în România se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”.

Noua reglementare

La articolul 335, alineatele (1) și (2) **se modifică** și vor avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul, a unui tramvai ori a unui tractor agricol sau forestier de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană al cărei permis de conducere este necorespunzător categoriei din care face parte vehiculul respectiv ori al cărei permis i-a fost retras sau anulat ori căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată sau care nu are dreptul de a conduce autovehicule, tramvaie ori tractoare agricole sau forestiere în România se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”.

Art. 336 alin. (1)

Vechea reglementare

„Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care, la momentul prelevării

mostrelor biologice, are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă”.

Noua reglementare

La articolul 336, alineatul (1) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă”.

Art. 336¹

Noua reglementare

După articolul 336 **se introduce** un nou articol, art. 336¹, cu următorul cuprins:

„Art. 336¹: Consumul de alcool sau de alte substanțe psihoactive ulterior producerii unui accident de circulație

(1) Fapta conducătorului unui vehicul de a consuma alcool sau alte substanțe psihoactive, după producerea unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, până la recoltarea mostrelor biologice, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

(2) Dacă persoana aflată în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) efectuează transport public de persoane, transport de mărfuri periculoase ori se află în procesul de instruire practică a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Nu constituie infracțiune consumul de substanțe psihoactive după producerea accidentului de circulație și până la recoltarea mostrelor biologice, dacă acestea sunt administrate de personal medical autorizat, în cazul în care administrarea acestora este impusă de starea de sănătate sau de vătămarea corporală a conducătorului auto”.

Legea nr. 682/2002

Art. 19

Vechea reglementare

„Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecății denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”.

Noua reglementare

Articolul 19 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecății denunță și facilitează

identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit una dintre infracțiunile prevăzute la art. 2 lit. h) beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”.

Legea nr. 187/2012

Art. 3 alin. (3)

Noua reglementare

La articolul 3, după alineatul (2) **se introduce** un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Dispozițiile art. 4 din Codul penal sunt aplicabile și atunci când, în urma unei decizii a Curții Constituționale, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii”.

Art. 238

Vechea reglementare

„În aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal, condiția unității subiectului pasiv se consideră îndeplinită și atunci când:

a) bunurile ce constituie obiectul infracțiunii se află în coproprietatea mai multor persoane;

b) infracțiunea a adus atingere unor subiecți pasivi secundari diferiți, dar subiectul pasiv principal este unic”.

Noua reglementare

Conform noii reglementări, articolul 238 **se abrogă**.

Legea nr. 254/2013

Art. 69 alin. (1)

Vechea reglementare

„(1) Pot beneficia de vizită intimă persoanele condamnate care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt condamnate definitiv și sunt repartizate într-un regim de executare a pedepselor privative de libertate;

b) nu sunt în curs de judecată în calitate de inculpat;

c) există o relație de căsătorie, dovedită prin copie legalizată a certificatului de căsătorie sau, după caz, o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți;

d) nu au beneficiat, în ultimele 3 luni anterioare solicitării vizitei intime, de permisiunea de ieșire din penitenciar;

e) nu au fost sancționate disciplinar pe o perioadă de 6 luni, anterioară solicitării vizitei intime, sau sancțiunea a fost ridicată;

f) participă activ la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă”.

Noua reglementare

La articolul 69, alineatul (1) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Pot beneficia de vizită intimă persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt condamnate definitiv și sunt repartizate într-un regim de executare a pedepselor privative de libertate, respectiv sunt arestate preventiv în cursul judecății;

b) există o relație de căsătorie, dovedită prin copie legalizată a certificatului de căsătorie, sau, după caz, o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți;

c) nu au beneficiat de permisiunea de ieșire din penitenciar în ultimele 3 luni anterioare solicitării vizitei intime, în cazul persoanelor condamnate;

d) nu au fost sancționate disciplinar pe o perioadă de 6 luni, anterioară solicitării vizitei intime, sau sancțiunea a fost ridicată în cazul persoanelor condamnate, iar în cazul persoanelor arestate preventiv în cursul judecății, în ultimele 30 de zile anterioare solicitării;

e) participă activ la activități și programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă”.

Art. 69 alin. (4¹)**Noua reglementare**

La articolul 69, după alineatul (4) **se introduce** un nou alineat, alin. (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul în care între momentul aprobării cererii și cel al acordării dreptului persoana condamnată nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de alin. (1), vizita intimă nu se acordă”.

Art. 110 alin. (1) lit. b) și d)**Vechea reglementare**

„b) dreptul la vizită intimă, prevăzut la art. 69 și la art. 75 alin. (3); c) dreptul la învățământ, prevăzut la art. 79”.

Noua reglementare

La articolul 110 alineatul (1), literele b) și d) **se abrogă**.

Art. 112¹**Noua reglemenetare**

După articolul 112 **se introduce** un nou articol, art. 112¹, cu următorul cuprins:

„Art. 112¹. Vizita intimă în cazul persoanelor arestate preventiv aflate în centrele de reținere și arestare preventivă

(1) Pot beneficia de vizită intimă persoanele arestate preventiv în cursul urmăririi penale care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții: a) există o relație de căsătorie, dovedită prin copie legalizată a certificatului de căsătorie, sau, după caz, o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți; b) există acordul procurorului care efectuează

urmărirea penală sau supraveghează efectuarea urmăririi penale; c) au trecut cel puțin 60 de zile din momentul punerii în executare a măsurii preventive privative de libertate sau al primirii în centru; d) nu au fost sancționate disciplinar pe o perioadă de 60 de zile anterioară solicitării vizitei intime sau sancțiunea a fost ridicată; e) participă activ la activități de muncă neremunerată.

(2) Dispozițiile art. 69 alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător”.

Art. V din Legea nr. 200/2023

„(1) În situațiile în care Legea nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, este aplicabilă ca lege penală mai favorabilă, prin sintagma «îndeplinește în mod defectuos» din cuprinsul art. 246 și 248 se înțelege «îndeplinește un act prin încălcarea unei legi, a unei ordonanțe a Guvernului, a unei ordonanțe de urgență a Guvernului sau a unui alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege».

(2) În situațiile în care Legea nr. 15/1968, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este aplicabilă ca lege penală mai favorabilă, prin sintagma «îndeplinirea ei defectuoasă» din cuprinsul art. 249 se înțelege «îndeplinirea unui act prin încălcarea unei legi, a unei ordonanțe a Guvernului, a unei ordonanțe de urgență a Guvernului sau a unui alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege»”.

CODUL PENAL ȘI CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ - MODIFICĂRI (LEGEA NR. 214/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificador	Sumar
<p>Legea nr. 286/2009 privind Codul penal</p> <p>(M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009; cu modif. și compl. ult.)</p> <p>Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală</p> <p>(M. Of. nr. 486 din 15 iulie 2010; cu modif. și compl. ult)</p>	<p>Legea nr. 214/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative</p> <p>(M. Of. nr. 634 din 11 iulie 2023)</p>	<p>– <i>modificări</i>: Codul penal – art. 137 alin. (3), art. 151 alin. (2); Codul de procedură penală – art. 248, art. 252[^]1 alin. (1), art. 252[^]3, art. 482.</p> <p>– <i>introduce</i>: Codul penal – art. 137 alin. (3[^]1); Codul de procedură penală – art. 248[^]1.</p>

În M. Of. nr 634 din 11 iulie 2023 s-a publicat **Legea nr. 214/2023** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Redăm, în cele ce urmează, modificările și completările aduse respectivelor acte normative.

Codul penal
Art. 137 alin. (3)

Vechea reglementare

„(3) Instanța stabilește numărul zilelor-amendă ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Quantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum și de celelalte obligații ale persoanei juridice”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 137 alin. (3) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(3) *Instanța stabilește numărul zilelor-amendă ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Quantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de veniturile totale și activele totale cuprinse în situațiile financiare anuale sau, după caz, în raportările contabile anuale, pe care persoana juridică are obligația de a le întocmi și depune, potrivit legii, pentru exercițiul financiar anterior trimiterii în judecată*”.

Art. 151 alin. (2)

Vechea reglementare

„(2) În cazul prevăzut la alin. (1), la individualizarea pedepsei se va ține seama de cifra de afaceri, respectiv de valoarea activului patrimonial al persoanei juridice care a comis infracțiunea, precum și de partea din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operațiune”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 151 alin. (2) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(2) *În cazul prevăzut la alin. (1), la individualizarea pedepsei se va ține seama, după caz, de:*

a) *veniturile totale și activele totale cuprinse în ultima situație financiară sau, după caz, raportare contabilă pe care persoana juridică care a comis infracțiunea are obligația de a le întocmi și depune, potrivit legii, anterior fuziunii ori divizării, cu luarea în considerare a părții din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operațiune;*

b) *valoarea activului patrimonial de la data fuziunii ori divizării, în cazul persoanei juridice care, potrivit legii, nu are obligația întocmirii și depunerii documentelor prevăzute la lit. a), respectiv, în cazul persoanei juridice înființate în anul trimiterii în judecată, cu luarea în considerare a părții din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operațiune*”.

Art. 137 alin. (3¹)**Noua reglementare**

Potrivit noii reglementări, **la art. 137, după alineatul (3) se introduce** un nou alineat, **alin. (3¹)**, cu următorul cuprins:

„(3¹) *Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de valoarea activului patrimonial la data trimiterii în judecată, în cazul persoanei juridice care:*

a) *nu are obligația întocmirii și depunerii, potrivit legii, a documentelor prevăzute la alin. (3);*

b) *a fost înființată în anul trimiterii în judecată”.*

Codul de procedură penală**Art. 248****Vechea reglementare**

„Art. 248: Procedura de aplicare și de ridicare a măsurii

(1) În cursul urmăririi penale sau al procedurii de cameră preliminară, dacă apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, procurorul înaintează judecătorului de drepturi și libertăți sau judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță o propunere motivată de luare față de suspect sau inculpat a măsurii internării medicale provizorii.

(2) Propunerea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită de acte medicale concludente sau de expertiza medico-legală psihiatrică.

(3) Judecătorul sesizat conform alin. (1) fixează de îndată termen de soluționare a propunerii și dispune aducerea cu mandat a suspectului sau a inculpatului.

(4) Soluționarea propunerii se face numai după audierea suspectului sau inculpatului, dacă starea sa de sănătate o permite, în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu. Când suspectul sau inculpatul se află deja internat într-o unitate de asistență medicală și deplasarea sa nu este posibilă, judecătorul de drepturi și libertăți procedează la audierea acestuia, în prezența avocatului, în locul unde se află.

(5) [textul din Art. 248, alin. (5) din partea 1, titlul V, capitolul II, secțiunea 2 a fost abrogat la 17-dec-2022 de Actul din Decizia 357/2022]

(6) Participarea procurorului este obligatorie.

(7) Suspectul sau inculpatul are dreptul ca la soluționarea propunerii de luare a măsurii internării medicale ori la alcătuirea concretă a planului terapeutic să fie asistat și de către un medic desemnat de acesta, ale cărui concluzii sunt înaintate judecătorului de drepturi și libertăți.

(8) Judecătorul se pronunță de îndată asupra propunerii, printr-o încheiere care poate fi contestată în 5 zile de la pronunțare. Contestarea nu suspendă punerea în aplicare a măsurii de siguranță.

(9) Dacă admite propunerea, judecătorul dispune internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului și ia măsuri pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, dacă aceasta nu a fost făcută potrivit alin. (2).

*) Prin Decizia nr. 357/2022 Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că sintagma „ia măsuri pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, dacă aceasta nu a fost făcută potrivit alin. (2)”, cuprinsă în art. 248 alin. (9) este neconstituțională.

(10) Dacă judecătorul dispune internarea medicală provizorie, se iau și măsurile prevăzute la art. 229.

(11) Dacă după dispunerea măsurii s-a produs însănătoșirea suspectului sau inculpatului ori a intervenit o ameliorare a stării sale de sănătate care înlătură starea de pericol, judecătorul de drepturi și libertăți sau judecătorul de cameră preliminară care a luat măsura dispune, prin încheiere, la sesizarea procurorului ori a medicului curant sau la cererea suspectului ori inculpatului sau a unui membru de familie al acestuia, efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice în vederea ridicării măsurii aplicate.

(12) Dacă după dispunerea măsurii a fost sesizată instanța prin rechizitoriu, ridicarea acesteia, potrivit alin. (11), se dispune de către judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza.

(13) În cursul judecății în primă instanță și în apel, față de inculpat se poate dispune internarea medicală provizorie, la propunerea procurorului ori din oficiu, de către instanța în fața căreia se află cauza, pe baza expertizei medico-legale psihiatrice. Dispozițiile alin. (4)-(11) se aplică în mod corespunzător.

(14) Dispozițiile art. 246 alin. (13) se aplică în mod corespunzător”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 248 se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 248: Procedura de aplicare și de ridicare a măsurii

(1) *În cursul urmăririi penale sau al procedurii de cameră preliminară, dacă apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, procurorul înaintează judecătorului de drepturi și libertăți sau judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță o propunere motivată de luare față de suspect sau inculpat a măsurii internării medicale provizorii.*

(2) *Propunerea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită de raportul de expertiză medico-legală psihiatrică din care să rezulte necesitatea aplicării măsurii internării medicale provizorii.*

(3) *Judecătorul sesizat conform alin. (1) fixează de îndată termen de soluționare a propunerii și dispune aducerea cu mandat a suspectului sau a inculpatului.*

(4) *Soluționarea propunerii se face numai după audierea suspectului sau inculpatului, dacă starea sa de sănătate o permite, în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu. Când suspectul sau inculpatul se află deja internat într-o unitate de asistență medicală și deplasarea sa nu este posibilă, judecătorul de drepturi și libertăți sau, după caz, judecătorul*

de cameră preliminară procedează la audierea acestuia, în prezența avocatului, în locul unde se află.

(5) Participarea procurorului este obligatorie.

(6) Suspectul sau inculpatul are dreptul ca la soluționarea propunerii de luare a măsurii internării medicale provizorii să fie asistat și de către un medic desemnat de acesta, care poate prezenta concluzii judecătorului de drepturi și libertăți ori, după caz, judecătorului de cameră preliminară. Suspectul sau inculpatul are dreptul să fie asistat de medicul desemnat de acesta și la alcătuirea planului terapeutic.

(7) Judecătorul se pronunță de îndată asupra propunerii, printr-o încheiere care poate fi contestată în termen de 5 zile de la pronunțare. Contestația nu suspendă punerea în aplicare a măsurii de siguranță.

(8) Dacă admite propunerea, judecătorul dispune internarea medicală provizorie a suspectului sau inculpatului, luându-se, dacă este cazul, măsurile prevăzute la art. 229.

(9) În cazul în care respinge propunerea, judecătorul poate dispune obligarea provizorie la tratament medical a suspectului sau inculpatului, dacă acesta se află în situația prevăzută la art. 109 alin. (1) din Codul penal.

(10) Dacă după dispunerea măsurii s-a produs însănătoșirea suspectului sau inculpatului ori a intervenit o ameliorare a stării sale de sănătate care înlătură starea de pericol, la sesizarea procurorului ori a medicului curant sau la cererea suspectului ori inculpatului sau a unui membru de familie al acestuia, judecătorul de drepturi și libertăți sau judecătorul de cameră preliminară care a luat măsura sau, după caz, în fața căruia se află cauza dispune, prin încheiere motivată, în urma efectuării expertizei medico-legale psihiatrice, ridicarea măsurii internării medicale provizorii ori, dacă suspectul sau inculpatul se află în situația prevăzută la art. 109 alin. (1) din Codul penal, înlocuirea acestei măsuri cu măsura obligării provizorii la tratament medical. Dispozițiile alin. (3)-(7) se aplică în mod corespunzător.

(11) În cursul judecății, față de inculpat se poate dispune internarea medicală provizorie, la propunerea procurorului, ori din oficiu, de către instanța în fața căreia se află cauza, în urma efectuării unei expertize medico-legale psihiatrice din care să rezulte necesitatea aplicării măsurii internării medicale provizorii. Dispozițiile alin. (3)-(10) se aplică în mod corespunzător.

(12) Dispozițiile art. 246 alin. (13) se aplică în mod corespunzător”.

Art. 252¹ alin. (1)

Vechea reglementare

„Art. 252¹: Cazuri speciale de valorificare a bunurilor mobile și imobile sechestrate

(1) În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, procurorul sau instanța de judecată care a instituit sechestrul poate dispune de îndată valorificarea bunurilor mobile sau imobile sechestrate, la cererea proprietarului bunurilor sau atunci când există acordul acestuia.

*) Prin Decizia nr. 11 din 31 ianuarie 2023, CCR admite excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Ministerului Public și constată că dispozițiile art. 252[^]1 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 29 alin. (1), (3) și (4) din Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative sunt neconstituționale în măsura în care nu prevăd judecătorul de cameră preliminară printre organele judiciare care pot dispune valorificarea bunurilor mobile sechestrate”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 252[^]1 alin. (1) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(1) În cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată care a instituit sechestrul poate dispune de îndată valorificarea bunurilor mobile sau imobile sechestrate, la cererea proprietarului bunurilor sau atunci când există acordul acestuia”.

Art. 252[^]3

Vechea reglementare

„Art. 252[^]3: Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul judecății

(1) În cursul judecății, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, a uneia dintre părți sau a custodelui, poate dispune asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate. În acest scop, instanța de judecată fixează un termen, care nu poate fi mai scurt de 10 zile, la care sunt citate în camera de consiliu părțile, precum și custodele bunurilor, atunci când a fost desemnat unul. Participarea procurorului este obligatorie.

(2) La termenul fixat, se pune în discuția părților, în camera de consiliu, valorificarea bunurilor mobile sechestrate și li se pune în vedere că au dreptul de a face observații sau cereri legate de acestea. Lipsa părților legal citate nu împiedică desfășurarea procedurii.

(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), instanța de judecată dispune prin încheiere motivată.

(4) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (3) se poate face contestație la instanța ierarhic superioară, respectiv la completul competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție, de către părți, custode, procuror, precum și de către orice altă persoană interesată, dispozițiile art. 252[^]2 alin. (4)-(7) aplicându-se în mod corespunzător”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 252[^]3 se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 252[^]3: Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății

(1) În cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, a

unei dintre părți sau a custodelui, poate dispune asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate. În acest scop, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată fixează un termen, care nu poate fi mai scurt de 10 zile, la care sunt citate în camera de consiliu părțile, precum și custodele bunurilor, atunci când a fost desemnat unul. Participarea procurorului este obligatorie.

(2) La termenul fixat se pune în discuția părților și, după caz, a custodelui, în camera de consiliu, valorificarea bunurilor mobile sechestrate și li se pune în vedere că au dreptul de a face observații sau cereri legate de acestea. Lipsa părților legal citate nu împiedică desfășurarea procedurii.

(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrate, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată dispune prin încheiere motivată.

(4) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (3) se poate face contestație la judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori, după caz, la instanța ierarhic superioară, respectiv la completul competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție, de către părți, custode, procuror, precum și de către orice altă persoană interesată, dispozițiile art. 252² alin. (4)-(7) aplicându-se în mod corespunzător”.

Art. 482

Vechea reglementare

„Art. 482: Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției

Acordul de recunoaștere a vinovăției cuprinde:

- a) data și locul încheierii;
- b) numele, prenumele și calitatea celor între care se încheie;
- c) date privitoare la persoana inculpatului, prevăzute la art. 107 alin. (1);
- d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului;
- e) încadrarea juridică a faptei și pedeapsa prevăzută de lege;
- f) probele și mijloacele de probă;

g) declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală;

*) Prin Decizia nr. 490/2022, CCR admite excepția de neconstituționalitate și constată că dispozițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care declarația dată de inculpat în vederea încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției nu poate fi folosită, împotriva voinței inculpatului, ca probă în procesul penal, în scopul soluționării cauzei conform procedurii penale de drept comun.

h) felul și cuantumul, precum și forma de executare a pedepsei ori soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat;

- i) semnăturile procurorului, ale inculpatului și ale avocatului”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 482 se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 482: Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) Acordul de recunoaștere a vinovăției cuprinde:

a) data și locul încheierii;

b) numele, prenumele și calitatea celor între care se încheie;

c) date privitoare la persoana inculpatului, prevăzute la art. 107 alin. (1);

d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului;

e) încadrarea juridică a faptei și pedeapsa prevăzută de lege;

f) probele și mijloacele de probă;

g) declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală;

h) felul și cuantumul pedepsei ori ale măsurii educative, precum și forma de executare a pedepsei ori soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei, cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat;

i) semnătura procurorului, inculpatului, avocatului și, după caz, a reprezentantului legal.

(2) În cazul neîncheierii acordului de recunoaștere a vinovăției sau al respingerii acestuia prin hotărâre judecătorească definitivă, declarația dată de inculpat în vederea încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției nu poate fi folosită pentru soluționarea cauzei în lipsa acordului expres al acestuia, exprimat în scris în prezența apărătorului ales sau numit din oficiu. În lipsa acestui acord, actul care consemnează declarația dată de inculpat în vederea încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției se înlătură din dosarul cauzei”.

Art. 248^{^1}

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **după art. 248 se introduce** o nouă secțiune, secțiunea a 3-a, alcătuită din **art. 248^{^1}**, cu următorul cuprins:

„SECȚIUNEA 3: Dispoziții privind expertizele medico-legale psihiatrice

– Art. 248^{^1}: Efectuarea expertizelor medico-legale psihiatrice

În cazul expertizelor medico-legale psihiatrice prevăzute de prezentul capitol, dispozițiile art. 184 alin. (2)-(28) se aplică în mod corespunzător”.

Totodată, prezenta Lege **modifică** și **Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative.**

APROBAREA REGULAMENTULUI PRIVIND ADMITEREA LA INSTITUTUL NAȚIONAL AL MAGISTRATURII (HCSM NR. 114/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Preambul	Sumar
Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii (HCSM) nr. 114/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind admiterea la Institutul Național al Magistraturii (M. Of. nr. 605 din 3 iulie 2023)	În temeiul: – art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României; – art. 23 alin. (1) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii; Având în vedere: – art. 24 din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți.	Se aprobă Regulamentul privind admiterea la Institutul Național al Magistraturii.

În M. Of. nr. 605 din data de 3 iulie 2023 s-a publicat **Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii (HCSM) nr. 114/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind admiterea la Institutul Național al Magistraturii.**

Redăm, în continuare, principalele prevederi ale Hotărârii:

Art. 1

Se aprobă Regulamentul privind admiterea la Institutul Național al Magistraturii, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

*) – Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

Regulamentul cuprinde metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii. Concursul constă în două etape de examinare:

I. Prima etapă: (i) etapa eliminatorie, un test-grilă de verificare a cunoștințelor juridice, teoretice și practice la disciplinele drept civil și drept procesual civil, drept penal și drept procesual penal și (ii) proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice, teoretice și practice, susținută la drept civil și drept procesual civil, respectiv la drept penal și drept procesual penal.

II. A doua etapă: testarea psihologică și susținerea unui interviu.

Regulamentul poate fi consultat [aici](#).

HOTĂRÂREA CEDO DIN 24 IULIE 2018 ÎN CAUZA V. ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI (CEREREA NR. 80.784/13)

De Redacția Pro Lege

Hotărârea CEDO din 24 iulie 2018 în Cauza V. împotriva României (Cererea nr. 80.784/13)

În M. Of. nr. 626 din data de 10 iulie 2023 s-a publicat **Hotărârea CEDO din 24 iulie 2018 în Cauza V. împotriva României (Cererea nr. 80.784/13)**.

Vă prezentăm, în continuare, dispozițiile respectivei hotărâri.

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantele s-au născut în anul 1952 și, respectiv, 1974 și locuiesc la Brașov. La 13 ianuarie 2012, N.V. a decedat la Spitalul Militar Brașov („spitalul militar”).

A. Tratarea lui N.V. la Spitalul Militar Brașov

6. La 7 decembrie 2011, N.V. a fost internat în spitalul militar unde i s-a efectuat o evaluare a stării de sănătate. În timpul unei endoscopii digestive a fost diagnosticat cu ulcer gastric și duodenal cauzat de o infecție cu bacteria *Helicobacter pylori*.

7. Cu această ocazie, N.V. a fost consultat de C.B., medic specialist care i-a recomandat o intervenție chirurgicală. Intervenția a avut loc la 12 decembrie 2011 și a fost făcută de o echipă medicală alcătuită din medicul C.B. și medicul anestezist R.A.

8. În urma unor complicații postoperatorii, alte două intervenții chirurgicale au avut loc la 16 și la 21 decembrie 2011. Acestea au fost făcute de aceeași echipă medicală. Din elementele aflate la dosar reiese că intervenția din 21 decembrie 2011 era menită să trateze o pancreatită. La 3 ianuarie 2012 a fost făcută o a patra intervenție chirurgicală, de jejunostomie¹.

---

¹Instalarea sondei de alimentare.

9. La 6 ianuarie 2012, în urma unei analize bacteriologice, medicul R.G. a identificat la N.V. bacteria *Klebsiella pneumoniae*, sensibilă la un tratament antibiotic pe bază de colistină.

10. La 9 ianuarie 2012, starea lui N.V. s-a deteriorat din cauza unei hemoragii. Două zile mai târziu, persoana în cauză a fost intubată. La scurt timp, a fost diagnosticat cu icter mecanic și angiocolită. La 12 ianuarie 2012, o nouă analiză bacteriologică a confirmat prezența bacteriei *Klebsiella pneumoniae*. La 13 ianuarie 2012, N.V. a decedat.

(...)

31. La 20 aprilie 2015, medicul legist D.G. a întocmit o nouă expertiză medicală, în care formula observații la întrebările propuse de parchet către IML. Concluziile expertizei se citesc după cum urmează în părțile relevante în speță:

„[...] În consecință, germele *Klebsiella pneumoniae* ar fi putut exista în tubul digestiv al pacientului, ca germeni saprofiti, patogen după intervenția chirurgicală din 16 decembrie 2011 [...]. Este vorba de un germeni multirezistent, contractat la intervenția chirurgicală neoportună din 16 decembrie 2011, fie din cauza instrumentelor, fie din cauza tuburilor de drenaj, fiind astfel o infecție nosocomială [...].

Nu există elemente care să confirme diagnosticul preoperator de pancreatită acută necroticohemoragică. Examinarea CT nu a fost efectuată pentru a confirma existența unui abces subfrenic și a unei pancreatite [...].

Pancreatita [...] prin manevre chirurgicale neadecvate s-a suprainfectat în urma intervenției chirurgicale din 16 decembrie 2011, generând complicații locale și generale, culminând cu șocul toxicoseptic care a dus la deces [...].

Conform examenului clinic de laborator și imagistic de la momentul internării pacientului, acesta nu prezenta niciun simptom specific de pancreatită acută necroticohemoragică [...]. Pacientul prezenta numai simptomele și caracteristicile biologice și imagistice specifice ulcerului – stenoză pilorică. În concluzie, la momentul intervenției chirurgicale din 12 decembrie 2012, pacientul nu suferea de pancreatită cronică necroticohemoragică, această afecțiune fiind postoperatorie [...].”

32. La 3 iunie 2015, Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov a dispus clasarea dosarului, deoarece procurorii nu au identificat nicio faptă penală imputabilă medicilor curanți ai lui N.V. La 19 iunie 2015, reclamantele au contestat această ordonanță.

(...)

42. Prin Ordonanța din 13 iulie 2017, procurorul-șef al Parchetului de pe lângă Tribunalul Militar Cluj a respins contestația formulată de reclamante cu motivarea că mijloacele de probă obținute justificau clasarea dosarului deschis împotriva direcției spitalului militar. Cu privire la urmărirea penală împotriva celorlalți

medici, a apreciat că disjungerea cauzelor era justificată de lipsa oricărui raport între acțiunile medicilor militari, în special directorii spitalului militar, și cele ale medicilor civili C.B., R.A. și G.B.

Procedura penală care îi viza pe medicii curanți ai lui N.V.

43. Prin Ordonanța din 22 mai 2017, Parchetul de pe lângă Tribunalul Militar Cluj a trimis cauza privind urmărirea penală sub acuzația de ucidere din culpă, care îi viza pe medicii C.B., R.A. și G.B., și sub acuzația de abuz în serviciu, care îl viza pe medicul G.B., la Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov. Procedura este pendinte.

II. Dreptul și practica interne relevante

44. Dispozițiile interne relevante cu privire la rapoartele de expertiză medico-legală, precum și răspunderea civilă a personalului medical sunt descrise în Cauza Eugenia Lazăr împotriva României (nr. 32.146/05, pct. 41-46 și 52-54, 16 februarie 2010). Dispozițiile interne cu privire la uciderea din culpă, precum și la posibilitatea de a declanșa proceduri civile odată cu procedurile penale sau separat, în vigoare în momentul faptelor, sunt descrise în Cauza Ioniță împotriva României, nr. 81.270/12, pct. 57, 10 ianuarie 2017.

45. Guvernul prezintă exemple de decizii pronunțate de diferite instanțe interne care soluționează acțiuni în răspundere civilă delictuală pentru malpraxis medical, inițiate de pacienți sau de familiile acestora împotriva medicilor sau a unităților sanitare. De asemenea, Guvernul prezintă exemple de decizii interne pronunțate de diferite instanțe de contencios administrativ în litigii disciplinare care privesc diferiți medici.

(...)

Motivarea Curții

a) Principii generale

56. Principiile generale dezvoltate de Curte în materie de obligații procedurale în temeiul art. 2 din Convenție în domeniul sănătății, în special în cazul decesului unei persoane aflate în răspunderea personalului medical, fie acesta din sectorul public, fie din sectorul privat, au fost recent rezumate în Cauza Lopes de Sousa Fernandes împotriva Portugaliei [(MC), nr. 56.080/13, pct. 214-221, CEDO 2017] și sunt formulate după cum urmează, în părțile lor relevante în speță:

„214. Curtea a interpretat obligația procedurală în temeiul art. 2 în domeniul sănătății în sensul că impune statelor instituirea unui sistem judiciar eficient și independent susceptibil [...] a stabili cauza decesului și a obliga eventualii responsabili să răspundă pentru faptele lor.

215. Dacă, în anumite cazuri excepționale în care greșeala care poate fi atribuită prestatorilor de servicii de sănătate a mers dincolo de o simplă eroare sau neglijență medicală, Curtea a considerat că, pentru a respecta obligația procedurală,

trebuie să existe un mecanism de represiune penală (a se vedea, de exemplu, Mehmet Şenturk și Bekir Şenturk, pct. 104-105, și Asiye Genc, pct. 73, ambele citate anterior), în toate celelalte cauze în care atingerea adusă dreptului la viață sau la integritatea persoanei nu a fost produsă intenționat, Curtea a hotărât că obligația procedurală [...] nu impunea neapărat un mecanism de natură penală.

(...)

219. Din acest motiv Curtea a hotărât [...] că ritmul lent al procedurii este un indiciu solid pentru existența unei deficiențe care constituie o încălcare de către statul pârât a obligațiilor pozitive în temeiul Convenției, cu excepția cazului în care statul a oferit justificări foarte convingătoare și plauzibile pentru acest ritm lent al procedurii”.

Hotărârea Curții:

1. unește cu fondul excepția Guvernului privind neepuizarea căilor de atac interne și o respinge;

2. declară cererea admisibilă;

3. hotărăște că a fost încălcat art. 2 din Convenție sub aspect procedural;

4. hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească în solidar reclamantelor, în termen de trei luni de la data la rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 12.000 EUR (douăsprezece mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral;

(ii) 5.038 EUR (cinci mii treizeci și opt euro), plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuieli de judecată;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

LEGEA NR. 248/2005 PRIVIND REGIMUL LIBEREI CIRCULAȚII A CETĂȚENILOR ROMÂNI ÎN STRĂINĂȚATE - COMPLETĂRI (LEGEA NR. 247/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate (M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011)	Legea nr. 247/2023 pentru completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate (M. Of. nr. 673 din 21 iulie 2023)	- <i>introduce: art. 2 alin. (3) și art. 30 alin. (1^{^1}).</i>

În M. Of. nr. 673 din data de 21 iulie 2023 s-a publicat **Legea nr. 247/2023 pentru completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate.**

Redăm, în cele ce urmează, completările aduse respectivului act normativ.

Art. 2 alin. (3)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, la **articolul 2, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3)**, cu următorul cuprins:

„(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), cetățenii români minori care au împlinit vârsta de 16 ani pot călători în străinătate neînsoțiți, cu acordul părinților ori al reprezentanților legali, în condițiile prezentei legi”.

Art. 30 alin. (1^{^1})

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, la **articolul 30, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1^{^1})**, cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), minorul care a împlinit vârsta de 16 ani, titular al unui document de călătorie individual sau, după caz, al unei cărți de identitate, cărți de identitate simple sau cărți electronice de identitate, care urmează să se deplaseze în străinătate în vizită la rude sau pentru studii, pentru a participa la concursuri oficiale ori pentru a urma un tratament medical fără de care viața ori sănătatea îi este pusă în pericol și prezintă acte doveditoare în acest sens, poate călători în străinătate neînsoțit de o persoană fizică majoră, dacă prezintă organelor poliției de frontieră o declarație autentificată a ambilor părinți sau, după caz, a părintelui căruia i-a fost încredințat minorul ori la care i s-a stabilit domiciliul prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă sau acord notarial, după caz, a părintelui care exercită singur autoritatea părintească în temeiul unei hotărâri judecătorești rămase definitivă, a părintelui supraviețuitor sau a reprezentantului său legal, care să cuprindă acordul acestora cu privire la efectuarea călătoriei respective de către minor, la statul sau statele de destinație, la perioada în care urmează să se desfășoare călătoria, precum și la scopul călătoriei”.

[RECTIFICARE] CODUL FISCAL - MODIFICĂRI (LEGEA NR. 216/2023)

De Redacția Pro Lege

În M. Of. nr. 643 din data de 13 iulie 2023 a fost publicată **Rectificarea din 13 iulie 2023 în cuprinsul Legii nr. 216/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 11 iulie 2023.

Astfel, în cuprinsul Legii nr. 216/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, se face următoarea rectificare:

- **înaintea art. II se va citi:**

„.....

- ANEXA nr. 1: DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul(a), persoană juridică - .....

..... (numele și prenumele),

în calitate de administrator/reprezentant legal al .....,
cu sediul în localitatea ....., str. ....
nr. ...., județul ...../municipiul .....,
sectorul ....., CIF/CUI nr. ...., identificat prin CI/BI seria ..... și
nr. ....,

cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal cu privire la falsul în declarații,
declar pe propria răspundere că achiziționez produsele cu cotă redusă de TVA, în
conformitate cu prevederile art. 291 alin. (3) lit. p)/q) din Legea nr. 227/2015
privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pentru

(Se bifează opțiunea corespunzătoare.)

instalare

revânzare și instalare

Destinația imobilului este:

(Se bifează opțiunea corespunzătoare.)

locuință [art. 291 alin. (3) lit. p)]

n) livrările de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00, realizate către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială.

(...)

p) livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, sisteme de încălzire cu emisii scăzute de înaltă eficiență care se încadrează în valorile de referință pentru emisiile de PM stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei din 28 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile cazanelor cu combustibil solid și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei din 24 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală cu combustibil solid și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE, destinate locuințelor, inclusiv a kiturilor de instalare, a componentelor, respectiv a soluțiilor complete, după caz;

q) livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, sisteme de încălzire cu emisii scăzute de înaltă eficiență care se încadrează în valorile de referință pentru emisiile de PM stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului, inclusiv a kiturilor de instalare, a componentelor, respectiv a soluțiilor complete, după caz, destinate clădirilor administrației publice centrale sau locale, clădirilor entităților aflate în coordonarea/subordonarea acestora, cu excepția societăților comerciale”.

Noua reglementare

La articolul 291 alineatul (3), **literele m), n), p) și q) se modifică** și vor avea următorul cuprins:

„m) livrarea către persoanele fizice de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00, și de rumeguș, deșeuri și resturi de lemn aglomerate sub formă de pelete din lemn, brichete din lemn sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 31 00 și 4401 32 00; livrarea pentru utilizarea drept combustibil de încălzire a rumegușului, deșeurilor și resturilor de lemn neaglomerate, care se încadrează la codurile NC 4401 41 00 și 4401 49 00, realizată către persoanele fizice în calitate de utilizatori finali, pe baza unei declarații pe propria răspundere puse la dispoziția furnizorului;

n) livrarea către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de

asistență socială, de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 11 00 și 4401 12 00, și de rumeguș, deșeuri și resturi de lemn, aglomerate sub formă de pelete din lemn, brichete din lemn sau sub forme similare, care se încadrează la codurile NC 4401 31 00 și 4401 32 00; livrarea pentru utilizarea drept combustibil de încălzire a rumegușului, deșeurilor și resturilor de lemn neaglomerate, care se încadrează la codurile NC 4401 41 00 și 4401 49 00, realizată către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială, în calitate de utilizatori finali, pe baza unei declarații pe propria răspundere puse la dispoziția furnizorului;

(...)

p) livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, cu emisii scăzute, care se încadrează în valorile de referință pentru emisiile de particule stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei din 28 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile cazanelor cu combustibil solid și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei din 24 aprilie 2015 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală cu combustibil solid și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE, destinate locuințelor, inclusiv a kiturilor de instalare, precum și a tuturor componentelor necesare achiziționate separat;

q) livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, cu emisii scăzute, care se încadrează în valorile de referință pentru emisiile de particule stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.189 al Comisiei și în anexa V la Regulamentul (UE) 2015/1.185 al Comisiei și cărora li s-a atribuit o etichetă energetică a Uniunii Europene pentru a demonstra întrunirea criteriului menționat la art. 7 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2017/1.369 al Parlamentului European și al Consiliului, inclusiv a kiturilor de instalare, precum și a tuturor componentelor necesare achiziționate separat, destinate clădirilor administrației publice centrale sau locale, clădirilor entităților aflate în coordonarea/subordonarea acestora, cu excepția societăților comerciale;”

Art. 291 alin. (3), lit. r) și s)**Noua reglementare**

„r) livrarea și/sau instalarea de componente pentru repararea și/sau extinderea sistemelor prevăzute la lit. p) și q);

s) livrarea sistemelor prevăzute la lit. p) și q) ca parte componentă a livrărilor de construcții, precum și livrarea și instalarea sistemelor prevăzute la lit. p) și q) ca extraopțiuni la livrarea unei construcții, pentru destinatarii prevăzuți la lit. p) și q)”.

Art. 291 alin. (3⁶) și (3⁷)**Noua reglementare**

„(3⁶) Sintagmele utilizate la alin. (3) lit. p) și q) au următorul înțeles:

întăită eficientă – clasă de randament energetic sezonier aferent încălzirii incintelor minim B, conform anexei II la Regulamentul delegat (UE) nr. 811/2013 al Comisiei din 18 februarie 2013 de completare a Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a instalațiilor pentru încălzirea incintelor, a instalațiilor de încălzire cu funcție dublă, a pachetelor de instalație pentru încălzirea incintelor, regulator de temperatură și dispozitiv solar și a pachetelor de instalație de încălzire cu funcție dublă, regulator de temperatură și dispozitiv solar;

kituri de instalare – ansamblul pieselor comercializate împreună în scopul furnizării unui sistem funcțional și care poate conține:

a) *kit panouri fotovoltaice* – panou fotovoltaic, invertor, modul comandă, optimizatoare, sisteme de fixare, cablaj și conectică, tablou electric, disjunctoare, cutie contor, contor electric, iar, în cazul sistemelor off-grid, bateriile;

b) *kit panouri solare termice* – panou solar termic, sisteme de fixare, sisteme de control și automatizare, boiler, pompe, vas de expansiune, aerisitor automat, antigel solar. Nu include tubulatura de conectare la radiatoare sau încălzire în pardoseală și nu include radiatoare;

c) *kit pompă de căldură* – pompă de căldură aer-aer, aer-apă sau sol-apă, sisteme de fixare, sistem de control și automatizare, boiler, pompe, vas de expansiune, aerisitor automat, tubulatura și conectica pentru conectarea componentelor sistemului. Nu include tubulatura de conectare la radiatoare sau încălzire în pardoseală și nu include radiatoare;

d) *kit pentru sistemele de încălzire pe combustibil solid* – aparat pentru încălzire locală cu focar închis, sisteme de fixare, puffer, boiler, vas de expansiune, pompe, sisteme de control și automatizare, tubulatura și conectica pentru conectarea componentelor sistemului. Nu include tubulatura de conectare la radiatoare sau încălzire în pardoseală și nu include radiatoare;

componente necesare achiziționate separat – componentele prevăzute la pct. 2 lit. a)-d) achiziționate în condițiile prezentei legi;

locuințe – locuințe sau condominii, astfel cum sunt definite la art. 2 lit. a) și i) din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 31 decembrie 1997, cu modificările și completările ulterioare, fie că se află în proprietatea unei persoane fizice, fie a unei persoane juridice.

(3⁷) Pentru a beneficia de prevederile alin. (3) lit. q), r) și s), cumpărătorii persoane juridice au obligația de a semna la dispoziția furnizorului o declarație pe propria răspundere conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 la prezenta lege. În cazul cumpărătorilor persoane fizice, furnizorii pot aplica cota redusă conform prevederilor alin. (3) lit. p), r) și s) pe baza semnăturii cumpărătorului de primire a produselor, aplicată pe factura în care se menționează expres adresa locuinței de instalare a produselor, iar în caz contrar fiind obligate la depunerea unei declarații pe propria răspundere conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la prezenta lege”.

Art. II – Prin derogare de la prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, **prezenta lege intră în vigoare la 3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.**

HOTĂRÂREA CEDO DIN 30 AUGUST 2022 ÎN CAUZA P. ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI (CEREREA NR. 13.326/18)

De Redacția Pro Lege

**Hotărârea CEDO din 30 august 2022 în Cauza P. împotriva României
(Cererea nr. 13.326/18)**

În M. Of. nr. 638 din data de 12 iulie 2023 s-a publicat **Hotărârea CEDO din 30 august 2022 în Cauza P. împotriva României (Cererea nr. 13.326/18)**.

Vă prezentăm, în continuare, dispozițiile respectivei hotărâri.

I. Evenimentele din 26 septembrie 2009

5. La 26 septembrie 2009, soțul reclamantei, domnul S.P., care la data faptelor avea vârsta de 30 de ani, conducea autoturismul unui prieten, I.A.S., în Brăila, fiind însoțit de acesta din urmă. În jurul orei 1.30 p.m., domnul P. s-a apropiat de o trecere și a oprit autoturismul în mod regulamentar la culoarea roșie a semaforului.

6. Brusc, au apărut două vehicule care nu prezentau niciun însemn special. Primul vehicul s-a poziționat în fața autoturismului condus de domnul P., pentru a-l bloca. Patru bărbați înarmați îmbrăcați în civil au ieșit repede din vehicule. Ulterior, s-a dovedit că aceștia erau lucrători de poliție de la Inspectoratul General al Poliției Române („IGPR”). Potrivit Guvernului, respectivii i-au somat pe domnul P. și I.A.S. să iasă din autoturism. Potrivit reclamantei și declarațiilor martorilor oculari, lucrătorii de poliție au deschis focul fără avertisment. În acel moment, potrivit celor aflate mai târziu de reclamantă de la I.A.S., neștiind că bărbații erau lucrători de poliție în misiune și crezând că el și prietenul său erau atacați de o grupare înarmată, domnul P. a încercat să scape mișcând autoturismul înapoi. Autoturismul condus de domnul P. a lovit al doilea vehicul care fusese poziționat pentru a-l bloca din spate. Alți trei bărbați înarmați îmbrăcați în civil au ieșit repede din al doilea vehicul. Unul dintre cei trei bărbați din autoturismul din spate, și anume lucrătorul de poliție D.G., a deschis portiera din stânga spate a autoturismului condus de domnul P. și la împușcat în cap, pe când acesta încă se afla pe scaunul șoferului. I.A.S., care stătea pe scaunul din față, a asistat la tragicul eveniment.

7. Potrivit reclamantei, câteva minute mai târziu, șeful Poliției Brăila a sosit la locul respectiv și i-a întrebat pe ceilalți lucrători de poliție îmbrăcați în civili: „Ce ați făcut?”. Unul dintre lucrătorii de poliție care participa la operațiune a răspuns: „Am greșit ținta”.

8. Potrivit Guvernului, imediat după ce domnul P. a fost împușcat, unul dintre lucrătorii de poliție a observat că victima nu era persoana pe care poliția urmărea să o aresteze în ziua respectivă.

9. Martorul ocular, I.A.S., a fost imobilizat cu cătușe și condus la secția de poliție până seara.

(...)

II. Cercetări penale în legătură cu domnul P.

13. La 26 septembrie 2009, la ora 10.00 p.m., procurorul de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila a dispus începerea urmăririi penale față de domnul P., în temeiul art. 239 alin. (1) din Codul penal – pentru săvârșirea infracțiunii de ultraj (această încadrare juridică a fost ulterior schimbată în tentativă de omor – *infra*, pct. 44), cu următoarea motivare:

„Având în vedere cercetările preliminare efectuate cu privire la P.S., cu domiciliul în Brăila [...] care a fost identificat în data de 26 septembrie 2009, în jurul orei 1.30 p.m., la volanul unui autoturism [...] la intersecția străzilor Dorobanți și Școlilor de către un echipaj de poliție IGPR și Inspectoratul de Poliție Județean Brăila, care se afla în misiune de executare a unui mandat european de arestare, [și aceste cercetări preliminare fiind] coroborate cu datele rezultate din cercetarea la fața locului a evenimentului produs, rezultatul a fost că existau indicii că P.S. a comis infracțiunea de ultraj contra funcționarilor publici, respectiv a polițiștilor aflați în exercițiul autorității lor”.

14. Rezoluția procurorului nu a inclus alte detalii cu privire la incidentul din 26 septembrie 2009 care a implicat împușcarea domnului P. de către poliție. În special, nu s-a menționat modul în care lucrătorii de poliție ar fi fost victimele unei infracțiuni săvârșite de reclamant sau dacă aceștia au fost răniți în misiune.

III. Urmărirea penală privind uciderea domnului P.

15. La 28 septembrie 2009 a fost efectuată o autopsie de către un medic din cadrul Serviciului de Medicină Legală Galați. În concluziile raportului de autopsie s-a arătat că moartea victimei a fost cauzată de faptul că a fost împușcată din spate cu un pistol, în regiunea cervicală.

(...)

38. La 3 iulie 2015, Parchetul de pe lângă ÎCCJ a dispus, pentru a treia oară, clasarea cauzei îndreptate împotriva lui D.G., considerând că acesta a acționat în legitimă apărare. Plângerea reclamantei împotriva acestei rezoluții a fost respinsă prin Ordonanța prim-procurorului din 12 octombrie 2015.

39. La 26 februarie 2016, Tribunalul Brăila a admis recursul reclamantei împotriva ordonanței respective, a desființat soluția și a dispus trimiterea cauzei la procuror pentru a completa urmărirea penală, considerând că acesta nu a urmat sau a urmat doar parțial și superficial indicațiile date de Curtea de Apel Galați în Sentința penală din 5 februarie 2014. În special, tribunalul a reținut următoarele:

„- Nu a fost lămurit complet aspectul privind pregătirea și punerea în executare a operațiunii lucrătorilor de poliție pentru a se putea stabili dacă au fost respectate întocmai normele care reglementează aceste activități”.

- Nu au fost depuse procedurile operaționale care reglementează modul de acțiune al unei echipe de polițiști atunci când depistează și imobilizează în trafic un autoturism și modul în care acționează pentru scoaterea din autoturism a persoanei urmărite.

Sub acest aspect nu poate fi primit punctul de vedere exprimat prin Ordonanța din 12.10.2015 (pag. 20 pct. 4) potrivit căruia acest document (procedura operațională) are nivel de clasificare secret de serviciu și este destinat exclusiv structurilor de prindere în flagrant, întrucât și documentele clasificate pot fi studiate de către persoanele și cu respectarea dispozițiilor care reglementează în acest domeniu.

- Nu s-a atașat pe parcursul cercetărilor manualul de folosire a unui pistol semiautomat Glock -9 mm, de tipul celui avut în dotare de [D.G.] pentru a se vedea modul de utilizare recomandat.

- Nu s-a clarificat motivul intervenției lui [D.G.] care făcea parte din compartimentul urmărire ținte, care avea misiunea identificării și localizării suspectului în condițiile în care la acțiune participau și luptătorii SI[I]AS¹ care aveau misiunea imobilizării suspectului prin folosirea forței.

---

¹ Acronim pentru Serviciul Independent pentru Intervenții și Acțiuni Speciale, unitate a poliției pentru misiuni speciale.

- Nu s-a realizat consultarea unui medic neurolog pentru a lămuri dacă o lovitură în zona cotului, în împrejurările cauzei, ar putea să declanșeze o contracție reflexă a degetelor mâinii, contracție a cărei intensitate să fie aptă de a acționa trăgaciul

pistolului, activitate dispusă prin sentința penală nr. ..../2011 și reiterată prin sentința penală nr. ..../2014 ale Curții de Apel Galați.

- Nu au fost efectuate demersuri pentru a se identifica și depune la dosar relații de la postul de televiziune O.T.V., respectiv existența unei casete care ar putea contribui la lămurirea unor aspecte ale cauzei, măsură cuprinsă în sentința penală nr. ..../2014 a Curții de Apel Galați.

- Nu au fost efectuate confruntările dispuse prin aceeași sentință (pag 60 pct. 5 lit. e).

40. În încheierea sus-menționată, tribunalul a precizat, de asemenea, că actele de cercetare a căror efectuare a fost solicitată de curtea de apel sunt obligatorii, nu simple recomandări. Potrivit tribunalului, nerespectarea acestor cerințe a făcut ca cercetările să fie incomplete.

(...)

43. La 7 iunie 2018, Parchetul de pe lângă ÎCCJ a dispus, pentru a patra oară, clasarea cauzei privindu-l pe lucrătorul de poliție D.G., considerând că acesta a acționat în legitimă apărare pentru a apăra viața celorlalți trei lucrători de poliție participanți la operațiune, și anume H.E.R, S.A. și M.L., a căror viață a fost pusă în pericol de domnul P. prin mișcarea autoturismului înapoi și înainte. Potrivit procurorului, faptul că, datorită competențelor lor, cei trei lucrători de poliție au reușit să evite impactul și să evite vătămări traumatice grave nu putea să pună la îndoială intenția domnului P. și nu putea să schimbe natura atacului pe care acesta l-a comis contra lucrătorilor de poliție.

43. Prin aceeași ordonanță din 7 iunie 2018, Parchetul de pe lângă ÎCCJ a dispus clasarea cauzei privindu-l pe domnul P. pentru tentativă la omor calificat comisă asupra unui funcționar ce îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, întrucât a intervenit decesul persoanei.

CADRUL LEGAL ȘI PRACTICA RELEVANTE

55. Problema deficiențelor cadrului legal privind utilizarea forței potențial letale în timpul intervențiilor și operațiunilor de aplicare a legii și lipsa unor anchete și proceduri penale efective privind acuzațiile de utilizare nejustificată a forței letale sau potențial letale se află pe ordinea de zi a Comitetului de Miniștri de mai mulți ani.

(...)

73. În conformitate cu sus-menționatul principiu al proporționalității stricte, inerent art. 2, cadrul legal național care reglementează operațiunile de arestare trebuie să supună recurgerea la arme de foc condiției evaluării atente a circumstanțelor conexe și, în special, a evaluării naturii infracțiunii săvârșite de persoana urmărită și a amenințării pe care aceasta a reprezentat-o. După cum arată însuși textul art. 2, recurgere la forță letală de către lucrătorii de poliție poate fi justificată în anumite circumstanțe. Însă art. 2 nu le acordă libertate de acțiune. Acțiunile nereglementate și arbitrare ale agenților statului sunt incompatibile cu respectarea efectivă a drepturilor omului. Ceea ce înseamnă că, pe lângă faptul că sunt autorizate în temeiul legislației naționale, operațiunile poliției trebuie să fie suficient reglementate de aceasta, în cadrul unui sistem de garanții corespunzătoare și eficiente împotriva arbitrarului și a abuzului de forță.

74. În plus, legislația națională privind operațiunile poliției trebuie să asigure un sistem de garanții corespunzătoare și eficiente împotriva arbitrarului și a abuzului de forță și chiar împotriva accidentelor care pot fi evitate. În special,

agenții responsabili de aplicarea legii trebuie să fie instruiți pentru a evalua dacă există sau nu o necesitate absolută de a utiliza arme de foc, nu numai pe baza textului reglementărilor relevante, ci și ținând seama în mod corespunzător de preeminența respectării vieții oamenilor ca valoare fundamentală.

75. Pentru a stabili dacă forța folosită este compatibilă cu art. 2, poate fi așadar relevant aspectul dacă o operațiune de aplicare a legii a fost planificată și pusă în executare pentru a reduce la nivelul minim posibil recurgerea la forță letală sau pierderea accidentală de vieți omenești.

Hotărârea Curții:

1. declară cererea admisibilă;
2. hotărăște că a fost încălcat art. 2 din Convenție sub aspect material;
3. hotărăște că a fost încălcat art. 2 din Convenție sub aspect procedural;
4. hotărăște:

(a) că statul pârât trebuie să plătească, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 65.000 EUR (șaizeci și cinci mii de euro) reclamantei, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;

(ii) 8.630 EUR (opt mii șase sute treizeci de euro), pentru cheltuielile de judecată, plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamantă cu titlu de impozit, sumă care trebuie plătită în contul bancar indicat de reprezentanta reclamantei;

(b) că, de la expirarea termenului de trei luni menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată anuală egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale;

5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.